

D A C I A

Onor.
Biblioteca Palatul Cultural.

A P A D

Cotidianul Banatului
și al Graniței de Vest

Director responsabil:
C. MIU-LERCA

ABONAMENTE ANUALE:

Pentru (Iran) . . . . . Lei 1800
Autorități și comerțanți . . . . . Lei 3000
Instituții și întreprinderi . . . . . Lei 6000

Telefoane:
Direcția 48-33
Redacția 16-00
Administrația 50-62
Tipografia 14-69

Arad
Strada Mărășești Nr. 1
Telefon: 11-28

Situația politică

Din Stockholm se anunță că Joi noaptea postul de Radio din Moscova a anunțat că în Uniunea Sovietelor a fost înființat un comitet polonez al emigranților. Acest comitet a cerut poporului polonez ca să solicite guvernului din Londra sprijinirea Uniunii Sovietice, căci numai în colaborare cu Rusia Sovietică s'ar asigura reînălțarea unei Polonii democratice. O remaniere a guvernului polonez din Londra este necesară, și, în viitorul guvern polonez trebuie să fie reprezentat și comitetul dela Moscova.

In fața acestei situații corespondentul agenției D. N. B. retransmite o telegramă din Londra, din care aflăm că titlul Moscovei față de comitetul polonez din Londra, care era așteptată cu optimism de presa engleză a produs un efect contrariu. Astfel, toate zărele apărute în ziua de 18 Ianuarie la Londra își exprimă marea dezolare și subliniază că nu se așteptau la asemenea fapte, după conferința dela Teheran.

Sovietele nu au admis arbitrajul Statelor Unite în chestiunea Poloniei

LISABONA, 22 (Rador — După cum anunță Serviciul britanic de informații din Washington d. Cordell Hull, șeful departamentului de stat, nord-american a Declarat Vineri seara că guvernul nord-american se află în strâns contact cu ambasadorul Statelor Unite din Moscova, cu privire la problema polonezilor. Guvernul sovietic a spus d. Hull nu a acceptat până acum oferta amicală de arbitraj a Statelor Unite.

AMSTERDAM, 22 (Rador) — Corespondentul agenției DNB comunică:

Corespondentul special al agenției Reuters la Moscova anunță că autoritățile sovietice sunt de părere că Anglia și Statele Unite trebuie să înțeleagă mai bine importanța chestiunii de a se ști bine trebuie să reprezinte poporul polonez dacă ele doresc să ia parte la reglementarea chestiunii poloneze.

Știrea adaugă că acest lucru a fost explicat în toate amănunțele ambasadorului Statelor Unite.

Guvernul sovietic dorește să aibă relații bune cu Polonia, dar el nu vrea totuși să inițieze relații cu oameni al căror trecut politic îi condamnă ca inamici ai sovietelor.

Comitet sovieto-polonez în Statele Unite

STOCKHOLM, 22 (Rador) — Corespondentul agenției DNB comunică: După „Afton Tidningen” postul de radio Moscova a anunțat în noaptea de Joi spre Vineri, că în Statele Unite a fost creat un comitet sovieto-polonez, care dorește ca poporul polonez să ceară comitetului refugiaților polonezi dela Londra să sprijine sovietele.

Președintele comitetului polonez Krutskij a declarat că numai colaborarea cu Uniunea Sovietelor ar putea garanta reconstituirea Poloniei democratice în același timp zărele sovietice citează Vineri mai multe zăre canadiene care sfă-

Polonia iscă un grav conflict între anglo-americieni și Uniunea Sovietică

Casa Magnaților unguri a omagiat memoria trădătorului Ciano
Politica Moscovei se suprapune politicii Londrei și Washington-ului

tuiesc deasemenea pe polonezi să părăsească politica urmată până acum și să ajungă la un aranjament cu Uniunea Sovietică. Fără o colaborare cu Uniunea Sovietică situația s'ar fi înrăutățit pe-

tru polonezi, O remaniere a guvernului polonez este necesară și este explicabil că membrii Comitetului polonez din Moscova, vor deasemenea să aibă reprezentanți în guvern.

spune că norvegienii iubitori de libertate aduc omagii lor „erolilor dela Stalin-grad”. Drapeul a fost remis d-lui Jartze ca atașat de presă sovietic. D-na Kolontay ambasadorul Uniunii Sovietice a asistat la această ceremonie și a adresat salutul său delegației norvegiene.

Intrevederea dintre d. Roosevelt și președintele comitetului polon

BUCUREȘTI, 22 S. P. P. transmite: Din sursă suedeză se află că președintele cabinetului polon din Londra va pleca la Washington pentru a discuta cu d. Roosevelt problema poloneză.

Ziarul Exchange Telegraph publică o

știre în legătură cu aceasta, prin care arată că secretarul Casei Albe nu are nicio cunoștință cu privire la o acțiune a președintelui Roosevelt în legătură cu conflictul polono-rus.

Cercurile politice americane critică politica dlui Churchill față de soviete

BUCUREȘTI, 22 S. P. P. transmite: CORESPONDENȚII DIN LONDRA AI ZIARELOR SUEDEZE ANUNȚĂ CĂ ARTICOLUL DIN PRAVDA A AVUT REPERCURSIUNI MARI ÎN POLITICA INTERNĂ A STATELOR UNITE. UNELE CERCURI POLITICE CARACTERIZEAZĂ FOARTE ASPRU

ATTITUDINEA POLITICĂ A D-LUI CHURCHILL FAȚĂ DE SOVIETE.

ACESTE CERCURI — COMENTEAZĂ PRESĂ SUEDEZĂ — AU CONVINȘEREA CĂ NICIODATĂ NU SE VA AJUNGE LA O INTELEGERE DEPLINĂ ÎNTRE ALIAȚI, CU PRIVIRE LA REGLEMENTAREA EUROPEI.

Sovietele nemulțumite de amestecul anglo-american în chestiunea Poloniei

BUCUREȘTI, 22 S. P. P. transmite: Din cercurile politice internaționale se află că autoritățile britanice au făcut cercetări la Cairo pentru a descoperi cine a lansat știrea apărută în ziarul Pravda.

Cercetările au ajuns la rezultate impresionante. S'a constatat astfel că ziarul „Pravda” nu are corespondent la Cairo și că la Cairo nu a trecut prin cenzură nicio astfel de știre și nici nu a circulat vreun svon în legătură cu aceasta. Știrea emană din Moscova și ea a fost lansată cu scop bine determinat.

Această știre a fost lansată pentru a determina pe anglo-americieni ca să nu

se mai amestece în conflictul ruso-polonez. Se pare că intenția și-a ajuns scopul deoarece presa britanică are cuvinte aspre la adresa guvernului polonez.

Astfel revista „Cavalcade” are cuvinte extrem de insultătoare la adresa Poloniei. Reproducem textual:

„Polonezii au arătat patru ani un complex de mare putere și acesta este al treilea stadiu al sifilisului național.

Noi punem la bătaie milioane de vieți, obeluzim bogății cu o nebunie de Nerone și acești ideli — ca polonezii — vin acum cu hârtii depășite de istorie și vor să ne spună că trebuie să le dăm dreptate sau să tragem consecințele”.

Importante amănunte în legătură cu conferința De Gaulle-Churchill

Lisabona, 22. (Rador.) — Corespondentul agenției DNB transmite:

Comentăriile presei americane în legătură cu conferința Churchill—de Gaulle, scot în evidență în mod limpede faptul că America și Anglia nu sunt cătuși de puțin prețuite în cercurile politice din Alger. Acesta este lucrul pe care-l constată redactorul de politică externă al lui „Diario du Manha”.

El adaugă că nu poate exista nici cea

mai mică îndoială ca această situație se dăorește numai colaborării cu sovietele. Agenții sovietici au exploatat cu dibăcie în avantajul lor toate greșelile comise de englezi și americani. Opinia publică din Alger consideră Uniunea Sovietică drept puterea pe care trebuie să se sprijine spre a evita efectele diplomatice nord-americane. Se pare însă că cu timpul aceasta situație se va agrava.

Emigranții norvegieni din Suedia au dăruit un drapel trupelor sovietice

Stockholm, 22. (Rador.) — O știre a bioului internațional de informații retransmisă de corespondentul agenției DNB anunță:

„Volkeis Dagbladet” publică o informație din ziarul emigranților norvegieni,

din care se vede că emigranții norvegieni din Suedia au dăruit legăției sovietice din Stockholm un drapel ce urmează a fi remis la 2 Februarie trupelor sovietice cari au luptat la Sialingrad. În inscripția de pe acest drapel se

Casa magnaților unguri a omagiat memoria lui Ciano

BUDAPESTA, 22 (Ep). — In casa magnaților înainte de înrarea în ordinea de zi baroul Gheorghe Pronay a ridicat cuvântul și a amintit „în cuvinte calde” despre condamnarea și executarea trădătorului conte Ciano, căruia Ungaria are să-i mulțumească multe.

Comuniștii englezi se agită

GENEVA, 22 (Rador) — O telegramă din Londra, retransmisă de corespondentul DNB anunță: Comuniștii englezi sunt foarte agitați din pricina refuzului neț al ministrului de război Stimson de a aproba gazetei comuniste „Daily Worker” trimiteră unui reporter de război special pe front. Astfel „World Press News” declară următoarele: Comuniștii nu își vor găsi pace până când nu vor învinge în această chestiune.

Doamna Ciano a fost internată în lagăr

BUCUREȘTI, 22 S. P. P. transmite: Din Berlin se află că d-na Ciano născută Mussolini, care era refugiată în Elveția, cu o zi înainte de începerea procesului dela Verona a fost internată în lagăr împreună cu copiii.

Dino Alfieri deasemenea se află internat într-un spital în Elveția.

Consiliul Federal hotărăse să-l expulzeze imediat ce se va însănătoși, între timp fiind însă condamnat la moarte s'a renunțat la expulsarea lui.

Mișcări în comandamentul militar suedez

STOCKHOLM, 22 (Rador) — Corespondentul agenției DNB comunică:

In consiliul de coroană ținut Vineri la Stockholm au fost făcute mai multe numiri în posturi militare importante.

Astfel, comandant al comandamentului apărării Suediei a fost numit colonelul Ehrensvaerk, care în același timp a fost înaintat la gradul de general.

Până acum postul era deținut de generalul Bredberger.

Intrevedere între d. Roosevelt și președintele Medina

GENEVA, 22. (Rador) După cum anunță serviciul britanic de informații, secretarul particular al dlui Roosevelt a făcut cunoscut că președintele Statelor Unite a avut o întrevedere de mai multe ore cu președintele Medina al republicii Venezuela.

SLUJIREA ANONIMĂ IN ARTĂ CALENDAR

Corul Operei Române din Cluj

S'a spus cu foarte mult temei, că Opera Română din Cluj, ca Timișoara are corul cel mai bun din țară. Și asta nu numai din cauza ca ansamblul lui crează realizări artistice extraordinare pe scenă în deslășurarea dramei muzicale, ci și pentru că fiecare corist este mai mult decât un figurant — este el însuși un artist. Istoria corului arată temeinic că acest afirmativ.

Iată, de pildă Traian Grozăvescu, Marele și nemuritorul artist al neamului românesc, oare, știe toată lumea, că Traian Grozăvescu a fost înainte de a-și lua stăruința spre înălțimile celebrității europene, un simplu corist al Operei din Cluj? Cum trebuie să fi cântat el în acest cor? De bună seamă, cu multă dragoste cu multă râvnă și cu și mai multă conștiințiozitate. Grozăvescu rămâne figura simbolică a acestui cor. Din el fiecare artist, care îi compune ansamblul, are perspectiva protagonistului și al renumelui gloriei. Dar un cântăreț atât de doct cum a fost Grozăvescu, nu putea și nu trebuia să rămână un simplu anonim al artei. El a pornit pe calea destinului său fantastic, glorios și tragic.

Au venit, după aceea alții, foarte merituoși și nu atât de celebri ca Grozăvescu. Din cântăreții actuali ai Operei din Cluj, din cor D-na Any Duceu, merituosă soprana dramatică de azi, Augustin Alimăjanu, înaintea lui — N. Șoculeschi baritonul de merit, D-na Fenia Nicolau. Maria Mihal, acum în urmă Alexandrina Roman și, desigur și alții, al căror nume ne scapă. Se poate stabili adevărul de experiență, că fiecare corist al Operei române din Cluj are o conștiință artistică și, prin urmare, fiecare din ei este un artist. Oricâteori necesitățile de distribuție impun coristului să cânte un rol de solist, el se achită nu în chip mediocre, ci cu calități suficiente pentru a se definitiva apoi ca solist.

Dar dacă am căuta să înțelegem mai subtil rolul conștiinței artistice în viața coristului Operei din Cluj, ne vom minuna de efectele ei sublime. Ea transformă pe corist în cel mai nobil slujitor al artei — slujitor anonim. Da-

ca solistul protagonist manifestă, împreună cu arta sa, orgoliu, amorie pentru triumfuri personale, râvnă de glorie și alte stări și sentimente, care îl caracterizează fiindcă artistica, — slujitorul anonim este liber de asemenea sentimente pur umane. Știind, că el se pierde în ansamblul din care face parte, coristul nu aspiră la o glorie individuală, de oarece nu are cum să ajungă la ea și să se mulțumească cu gloria colectivă a corului, din care face parte. Dar această satisfacție este aproape iluzorie. Artistul vrea să aibă satisfacțiile pentru propria și personala sa activitate — și o asemenea satisfacție nu este identică cu mulțumirea aproape platonice a cuiva, care știe că face parte dintr-un colectiv de elită. Și totuși — coristul rămâne în cor, slujește aici cu devotament și chiar cu lipsuri materiale enorme, viața lui este submediocră din punct de vedere material, dar el nu dezertează, el trăiește viața sa plină de satisfacții intime, delicate, delicioase, pe care oșii neînținși nici nu le cunosc, nici nu le bănuiesc. Fiindcă nu va

spune nimănui, că un corist cântă în cor și trăiește viața de scenă, ca să-și câștige viața, nefiind apt și capabil pentru alt serviciu social mult mai rentabil. Atunci de ce coristul rămâne în anonim, de ce nimic nu-l obosește, nimic nu-l sperie, nimic și nicio ispită lumească nu-l amăgește, și preferă să moară ca slujitor anonim al artei decât ca un dezertor ignobil sau ca un sacerdot rășponit. Siam acum în fața unui mister, un mister de ordin artistic și numai omul cu sufletul artistic îl poate înțelege.

Coristul își trăiește pe scenă viața extatică a transfigurării teatrale — iată țina ce a mai inimă și cea mai dragă. El preferă să îndure toate lipsurile materiale, el preferă slujirea anonimă, el se luptă cu toate incomoditățile lucrării colective, el suportă toate renunțările, el admite și această supremă jertfă — a depersonalizării sale, numai pentru a rămâne în cor, numai pentru a trăi în teatru, numai pentru plăcerea sublimă a transfigurării teatrale.

Gh. Iv.

Teatrul Național

PYGMALION

In ziarul „Dacia”, circulația opiniilor e liberă, bineînțeles, cu condiția ca autorii să fie de bună credință, chiar dacă greșesc — deoarece greșelile se pot repara, dar lipsa de onestitate, răuainta, nu, acestea fiind expresii ale caracterului.

Din prilejul reprezentării piesei „Pygmalion” de S. B. Shaw, pe scena Teatrului Național din Timișoara, critica chiar și la acest loc, s'a exprimat sever despre interpretare. Ne-am ales cu o sugestie neplăcută pe marginea spectacolului, încât în ce mă privește, neputând participa la premieră, am călcat pragul teatrului îndăpșit, semn al unei păreri rele, preconcepționate, când m'am decis să-l văd.

Și am avut o plăcuță surpriză. Nu era

de G. B. SHAW REVENIRE

dracul atât de negru cum îl făcuseră pictorii.

Despre piesă s'a scris mult. Ceeace interesează teatrul, „Pygmalion” este una dintre lucrările lui Shaw mai adaptabile posibilităților noastre scenice, deși nu este cea mai puternică operă în acest gen, a autorului irlandez.

S'a scris greșit, că atitudinea pe care o au personajii față de viață, o au și englezii în general.

Doolittle, este un personaj, singular, excepțional, prin care, Shaw, stabilește utatea contraste, între societatea engleză de sus și de jos. Mai mult, socrul de mai apoi al profesorului Higgins, își contrastează originalitatea, detașat în un fel unic de a fi, în înseși cadrele sociale în care se mișcă.

Doolittle, după cum se autocaracterizează, e un tip fără voință și fără demnitate. E însă inteligent, un fel de filosof sui-generis, care și-a organizat traiul, după un „savoir-vivre” cu totul original. Știe să convingă pentru a țapa, — și tapează pentru a se risipi darnic și total în beție. E modest și cuvințios. Și chiar cochet, din nevoie, vopsindu-și părul pentru a părea mai tânăr și ca a-tare mai apoi în funcția de căruțaș al primăriei.

Interpretul, d. Iosif Vanciu, profesor al Academiei de artă dramatică, am rămas convins că a studiat bine rolul, i-a intuit structura și ca atare l-a conturat așa cum ni-se definește.

A fost acuzat că a a adus prea mult românesc. În teatru, adaptarea unei piese sau a personajilor la condițiile de înțelegere a unui anumit spectator, nu e considerată ca o vină, ca o denaturare, ci, dimpotrivă, ca un optativ, greu de realizat.

Cu toate acestea d. Iosif Vanciu, nu a recurs în acest scop, la aminirea jocului cu care l-a interpretat pe Cațavencu, pentru a ni-l apropia pe Doolittle. D-sa a dovedit că are și alie resurse.

Și încă odată, Doolittle, nu este cel mai onenesc personaj din piesă. E o excepție, o raritate — un om original, deosebit de ceilalți, nu birjar care, vorbind limba birturilor, ajunge îmbrăcat în redingotă, predicator subvenționat, pe amvonul moralei sociale.

D. Iosif Vanciu, departe de a șarja, a dat expresie naturală acestui tip de om excepțional.

Nici despre d. Gh. Aurelian, nu s'a exprimat critica în mod obiectiv. Mișcările cu picioarele pe toate scaunele, folosirea mesei drept scaun, sunt indicate în text de către autor.

Profesoru Higgins are în d-sa un bun interpret.

C. M. L.

23 Ianuarie 1887

E o dată, care arată, că relațiile dela popor la popor sau dela minoritate la majoritate, cum eram și noi și șvabii din Banat acum 66 ani, pot să fie dintre cele mai cordale și mai aice dintre cele mai folositoare. Ziarul local german din Biserica-Albă, scrie cu data de 23 Ianuarie 1887 (11 Ian. din calendarul vechi) : „Deși nu am priceput în întregime limba, în care s'a jucat piesa am rămas aminti de aspectul plăcut pe care l-a dus prin costumele românești, când s'a deschis cortina. În fundul scenei vedeai 8 tineri români, curăței, (Bălanescu, Halanțian, Novacescu, Pantic, Ciughiu, Balanțian, Diritțev) tineri și frumoși, îmbrăcați în vestimenta românești, cântând o poezie din „Sinea României”, în vreme ce în oda se ivește, din pavilion boerul Sane (A. Boboreni) întâmpinându-i cu: „Bun Copii!” Diacolo, de introducerea, ce am văzut, de sigur un fapt divers pentru un de mare importanță însă pentru posibilitățile de manifestare culturală a unui simplu cor țărănesc, cum era acela, care a organizat manifestarea, concluziile, ce se desprind din această scurtă informațiune, se concludent. Ofiterii Regimentului 43, când era cantonat la Biserica-Albă, români germani, au imprimat tiparul lor propriu vieții culturale a acelei orașe de provincie. TRAIAN BIRĂSCU

LUPTA IMPOTRIVA CONCUBINAJULUI IN DISCUTIA INSTITUTULUI SOCIAL BANAT-CRIȘANA

Vineri, 21 Ianuarie, a avut loc în sala celei Institutului Social Banat-Crișana din fața secției juridice a Institutului superior de studii al dr. C. Groșoreanu în absența dlui dr. Emil Bouș, președintele secției.

Pentru completarea discuțiilor în cadrul proiectului prezentat de d. dr. Gh. Opravitor la climarea pe cale legală a concubinajului, d. profesor de drept canonic dela academia teologică timișoreană Teodor Sav, e înfățișat problema concubinajului lumii canoanelor bisericii ortodoxe, când totodată un amplu expozeu istoric asupra subiectului care își are origini străvechi.

La discuțiile vii ce au însoțit comunicarea documentată a dlui prof. Sav, au luat parte domniile dr. Alex. Marta, dr. Groșoreanu, prof. Belu, dr. Virgil. Cimponeriu, prof. Sofronie Vlad, protopop Ștefan Măteanu profesor de vechiul testament dela acad. teologică, dr. Gh. Oprescu, av. Aurel Bugariu și Sabin Indrieșiu.

Foi volam

Să căutăm leucosul în noi înșine

Suntem într'un permanent conflict cu viața. Ne plângem mereu că nu ne place, acesul.

Suntem veșnic înfrânți de ea, veșnic copțesiți de realitățile ei.

O acuzăm mereu și uităm că marii noștri suntem noi.

Li cerem prea mult. Visăm prea mult. Ne clădim palate de cristal din iluzii.

„Iubirea cea Mare”, „Prietenia eternă”, „Frumosul absolut”. „Adevărul etc...”

Himere... Himere, care ne poartă apele turburi ale vreașului.

Le dorim fierbințe. Și'n dorința noastră a noastră, ajungem uneori să ne înșelăm că le-am ajuns, ne exaltăm ne înșelăm visului și avem o clipă iluzie ricirii.

Când aflăm că n'a fost decât un de lumini, suferim, ne revoltăm, acuzăm oamenii și viața, ni se înveninează sufletul de ură, ni se sdruncină echilibrul. Ne chinuim pe rugul tuturor întrebărilor.

Dece?... De ce?... este cuvântul care ne sfredelșie creierul, ne sdruncină gândurile.

Totul se se simplită în clipa în care trăim viața așa cum este. Să nu-i cerem mai mult decât ne poate da.

Trebuie să căutăm în noi lumea noastră interioară, după a cărei strălucire suntem înșelati, să ne închidem portile sufletului, să nu mai privim în afară. înăuntru. MIA MARIAN JALBES

Țăranii comercianți ai Banatului

In legătură cu cele relatate în ziarul „Dacia” asupra originii comerțului românesc din Banat și a pionierilor săi țărani, ziarul „Ecou” din București publică în ultimul său număr un editorial intitulat „Banatul”. Reproducem în cele ce urmează articolul confracelui nostru:

La început stau grănicerii. Dealungul Dunării, și cât în creștele munților lor, și când în companii și batalioane grupate în regimente „confinare”, grănicerii bănățeni au făcut slujbă ostășească de pază și ai împărăției, și au întemeiat ca un colț de țară liberă.

Ca să-și împlinească în credință misiunea muncă, stăpânirea i-a lasat, în toată auna, să-și orânduiească viața singuri.

La aceste condițiuni, provincia acasă de margine, bantuită multă vreme și de armate și mai apoi, de bande pornite pe jaf, a devenit un teritoriu organizat, cu sate alinate ca o tabără ostășească, cu școli și biserici și cu o administrație care-și vedea rosturile în a pune stăpânire, în folos obștesc, pe toate bogățiile pământului. Munți acoperiți de păduri întinse, bogăți în fier și carbune, ca și câmpia mănoasă, au cunoscut, veac după veac, munca neîntreruptă și făcută cu plan a bănățenilor, care porneau, în felul acesta, întru întâmpinarea viitorului.

A fost o vreme măreață, când poporul acestor locuri își gătea țara cu dragoste și râvnă, scoțând-o de sub mlaștini și mărăcini, și deschizând în pădure ori pe cleanturi loc pentru casele oamenilor. Deși în calea tuturor dușmanilor, ei nu și-au croit casele și satele în pripă. ca

pe-un adăpost gata să-l părăsească la cea dintâi primejdie, ci tari și mari, din piatră și cărămidă arsă, ca niște mici forturi, din care nimănui să nu-i scoată niciodată. Și au și stat și rămas acolo, pe locurile lor.

Amintirea acestei epoci este și azi, școala cea mai puternică a bănățenilor: mândria lor, fala lor, temeiul cel mai de seamă al încrederii în viitor.

Virtuțile creatoare de ieri au căpătat însă aplicări noi. Urmașii celor pentru care starea de război era starea normală de viață, urmașii soldaților care au străbătut, an după an, toată Europa, din Italia până în Danemarca, și până în Polonia și Rusia, s'au aruncat, cu îndrăzneală, spre îndeletniciri care cer risc și istețime, ivind din rândurile lor acei puternici mari negustori-țărani, care, în casele lor incapătoare și în curțile lor largi și bogat înzestrate, sunt ca niște căpetenii ale regimentelor de odinioară: precum auzădatei bănățeni mergeau în capitalele Europei ca soldați, cei de azi merg acolo, tot cu rosturi mari, ducând produsele Provinciei, prin negustorii ei țărani. Seamănă acesti mari negustori, care abia ieri și-au zis că nu strică să-și încerce norocul și dincolo de ogradă și lanțul de pământ, cu pionierii lumii noi și ai vieții noi.

Când, ascultând cântecele și minunându-ne de frumusețea jocurilor bănățene, ne intră stăm la gândul depopulării acestei Provincii de a granița apuseană a Patriei, aspectul acesta nou al vieții Banatului, care ei reînvie tradiția de luptă și stăpânire a grănicerismului, arată că ea înălțându-se din vigoarea necesară a țărănimii.

Actualitatea

RAZBOI SI DANS. Intăinim oameni ciudați, de obicei printre tineretul feminin, care exprimă fără multă jenă, părerea de rân că nu se dansează ca mai înainte. Aceștia sunt pașii la număr și nu pot da o idee precisă, evidentă și reală despre moravul întregului popor. Ei sunt lipsiți de o plăcere, mai mult sportivă decât estetică, fără ca în sufletul lor să se producă totuși dezastre ireparabile. Toată lumea suferă de renunțarea la unele plăceri, care odinioară umpleau sufletul și mințile omului aproape în fiecare zi. Dar gândindu-se la marile probleme pe care le rezolvă astăzi Națiunea în lupta pentru salvarea și progresul său, ei se bucură cu gândul că se integrează în destinul general al țării — și asta le dă o nouă și mai puternică plăcere, care odinioară umplea sufletul și mințile ale vieții ușuratic. Un om, un adevărat român, nu poate tânji după plăceri distractive, când știe că în fiecare zi Ostirea Neamului, care este însuși Neamul, are în loc de plăceri lipsurile inerente vieții de luptă le năzuinți și de victorii. Românul știe că mișcărilor de conștiință, iar mâncă viața, dacă el și-ar îngădui să țopăie și să se învârtăască ca un nărod, atunci când cei mai buni oameni ai poporului — adică Ostașii țării, sunt cupriași de dorul victoriei și al salvării Statului nostru.

PRIVILEGIUL VITALITĂȚII. Dacă din toate conferințele, pe care le țin la fața ascultătorilor săi atâți profesori și intelectuali de elită, am distila ideea abstractă, însă, foarte puternică și vie, am vedea că este vorba de ideea vitalității noastre naționale. Marele privilegiu al poporului român este vitalitatea lui. Dar nu poate fi vorba de o vitalitate numai biologică, ci de aceea care izvorește din energiile spirituale ale neamului. O scrutare chiar și cea mai superficială a istoriei noastre scoate la iveală vitalitatea spirituală a neamului nostru. Am trecut din veac în veac nu pe aripile întâmplării și nici din vigoarea crudă a fizicului, ci din invincibilitatea spiritului românesc, care a creat toate vigoarele chiar și cele biologice ale neamului. Și acest război este războiul vitalității românești. El vorbește celor ce pot înțelege marile adevăruri naționale despre țaria moralității și a patriotizmului românesc. Și totmai aceste țări sunt expresia spirituală a vitalității românești. Pentru ca cineva să se pătrundă de acest adevăr trebuie să se desprindă de condițiunile sale strict personale și de materialismul care copleșește sufletul celor sărăcuți moralmente. Privilegiul vitalității românești este garanția durabilității noastre efective și veșnice.

FRENEZIA MATERIALISTĂ. Cu cât mai sgomotos și mai ațeztat afirmă unele popoare idealismul lor ireductibil, cu atât mai clară se evidentiază frenezia lor materialistă, când toate năzuințele lor sunt îndreptate spre cuceriri și năvăliri masive. Iți vine câte odată că crezi că doctrinarii materialismului Karl Marx a avut dreptate susținând că istoria celor mai culte popoare nu este decât o luptă pentru dobândirea materiale. Iutru cât privește neamul românesc această doctrină este în întregime neacceptabilă, fiindcă ea este în întregime falsă. Ea nu exprimă sufletul românesc. Ea nu dă o explicație a istoriei noastre. Ea nu lămurește cu convingeri îndesolătoare acest război al neamului românesc. Fiindcă ea nu poate constata la noi o frenezie materialistă. Războiul poporului românesc a pornit nu dintr-o frenezie, ci din necesitatea morală de a restabili o dreptate, după ce se săvârșise cu noi o mare și durabilă nedreptate. Și, iarăși, nu putem fi judecați după întunecimea de minte și de inimă a câtorva inși izolați, care au pierit sufleteste din cauza freneziilor materialiste. Peste această prăpastie a unor strălucite secole românesc al tuturor,

UNIREA ROMÂNEASCĂ

24 IANUARIE 1859--6 SEPTEMBRIE 1940

Aniversarea zilei de 24 Ianuarie dobandește o mai adâncă semnificație ca oricând în aceste timpuri. Ideea de unire la Români, izvorită într-o vreme când Patria era în primejdie și amenința să se destrame, invită și în momentul acesta de excepțională gravitate politică la o strângere a rândurilor, la creșterea unui bloc de solidaritate națională.

Lipsite de o unitate politică, puse la discreția orgoliilor micilor domnitori Țările românești ale Munteniei și Moldovei făceau jocul tuturor vremilor, trăind sub veșnicile pașalăcuri și fiind tributați de diverșilor năvălitori. O atmosferă de degenerare politică, de desmăț, plana deasupra caselor domnitoare a celor două Țărișoare. Tronurile se cumpărau pe bani la curtea din Istanbul, iar domnițării erau la chereumul Pașilor.

În această situație nimeni nu mai vedea o posibilitate de regenerare, de schimbare.

În umbră însă se pregătea un act, un om veghea momentul când va putea lua frânele conducerii. Era Alex. Ioan Cuza. Într-o înleștare formidabilă, demnă de un gigant al politicii românești,

Alexandru Ioan Cuza ia la timp puterea, rupe cu o tradiție de moravuri bela curții românești și la 24 Ianuarie 1859 semnează actul cel mai mareț din istoria românească, actul UNIRII.

Deabia în perspectiva istorică de astăzi putem pe deplin înțelege grandeură acestui act. Ce sfertări supraomenești trebuia să facă Demnitorul român pentru a convinge pe deo parte străinii sub a căror suveranitate erau și chiar masa poporului care e refractară de obicei oricărei schimbări, care e tradițională până la absurd.

Cu o putere pe care deabia o putem înțelege astăzi, prințul Cuza săvârșise un act capital.

... Mulți ani mai târziu, Țara unită într-o Românie Mare ajunsese iarăși victimă desbinărilor interne. Bisericele și iarăși bisericute se constituiau, împărșind vrajba în sânul aceluiași frați de sânge. Situația era mai mult decât tragică. Angajați politicești în diferite simpatii, desbinați în lăuntru, nimic nu ne putea scăpa de spectrul unei amenințări care plana deasupra Europei. Pierduserăm Basarabia, Bucovina și o

parte din Ardeal. Situația era disperată. Ompr'o celulă, din post și rugăciune, se ridică în aceste timpuri Mareșalul Ion Antonescu și cu mână forte dă desmățe la o parte, curăță treptele cele mai înalte, și întocmai prințului Alexandru Ioan Cuza se postează în fruntea desbinărilor românești. Moment solemn, dacă neosebiț de aureolată în istoria noastră.

De atunci, din acel 6 Septembrie 1940 Mareșalul Antonescu a reușit să străngă — cu câte sacrificii! — toată conștiința românească într'un bloc unitar și să pornască cea mai mareță cavaleca pentru recăștigarea unității pierdute și marea Victorie națională.

Iată, deci, în aceste timpuri când noi nouri amenință la orizontul existenței noastre, să formăm garda de solidaritate în jurul Mareșalului Antonescu, care este continuatorul legatului lui Alexandru Ioan Cuza și a lui Ferdinand I-ul, pe care îl va duce la bun sfârșit.

24 Ianuarie 1859—6 Septembrie 1940 Iată două date care se vor înscrie în istoria strădanilor și realizării unității românești de ieri și de totdeauna.

Să luăm aminte!

GRIJA MAREȘALULUI PENTRU LUMEA I. O. V. R. DIN JUDEȚUL TIMIȘ-TORONTAL

Solemnitatea din curtea regimentului de vânători. - Cuvântarea dlui general Saidac. - Distribuirea de unelte agricole. - Plasarea invalizilor în întreprinderi

În curtea regimentului de grăniceri din localitate, a avut loc o impresionantă solemnitate, în cadrul căreia a avut loc distribuția darurilor pe care Mareșalul Ion Antonescu Conducătorul Statului le-a trimis lumii I.O.V.R. din județul Timiș-Torontal.

Au luat parte în afară de invalizii, văduvele și orfanii din acest război, indicați de autoritățile sătești ca avizați la darurile trimise de Mareșal, corpul ofițeresc din garnizoană în frunte cu d.

general Saidac, d. dr. Emil Tieranu ajutor de primar, d. Manasie Marcu subprefectul județului, d. inspector Dănilă Iliescu șeful serviciului I.O.V.R., de pe lângă prefectura județului, etc.

După serviciul religios oficiat de preotul aior Georgescu confesorul garnizoanei asistat de doi preoți militari, a luat cuvântul d. general Saidac, spunând în esență următoarele:

D. Mareșal Ion Antonescu Conducătorul Statului nu uită de aceia care au dat

jertfă supremă pentru apărarea fructurilor. Dovada o avem prin faptul că nici de lumea I.O.V.R., din județul Timiș-Torontal nu a uitat, deși țara trece prin momente grele și cerințele ei sunt atât de mari.

Grija sa părințească s'a întins și asupra voastră care a-ți dat contribuție de sânge pentru biruința dreptății românești, concretizându-se prin darurile pe care vi le vom împărși astăzi.

Invalizii, văduvele și orfanii aflați de față, cu lacrimi în ochi, au manifestat entuziasmul pentru Mareșalul Conducător.

După aceste cuvinte s'a procedat la distribuția a optzeci de sănii, 200 de case și 400 de sape.

Grija Conducătorului pentru invalizi nu se mărginește numai aici. El s'a îngrijit ca plasarea acestor în diferite posturi, precum și a văduvelor și orfanilor aceluia care au căzut pe câmpul de luptă, să devină o realitate.

Astfel s'au dat dispozițiuni categorice ca toate întreprinderile de orice natură (comerciale sau industriale și ateliere) sunt obligate să rezerve și să completeze cu invalizi, orfani și văduve de război, toate vacanțele ce se vor ivi în serviciile lor, până ce numărul acestora va atinge 10% din numărul total al angajaților în funcțiune, calculat separat pentru funcționari, lucrători calificați, lucrători industriali, lucrători necalificați.

Pentru împlinirea acestei obligațiuni legale, dar mai ales morală și patriotică, s'a pus în vedere întreprinderilor (ateliere, fabrici, stabilimente comerciale de orice fel) următoarele: Orice vacanță ivită pe viitor se va comunica în cel mult trei zile Inspectoratului Municipi Timișoara I. Str. Mery Nr. 2, arătând funcțiunea, salariul și pregătirea necesară pentru împlinirea ei.

În cinci zile, începând de astăzi, toate atelierele, fabricile și stabilimentele comerciale, vor comunica în scris și numai numeric, numărul salariaților și numărul invalizilor, orfanilor și văduvelor de război în funcțiune, din războiul 1916-1919 și din actualul război.

Pe propria lor răspundere vor arăta și numărul de invalizi, orfani și văduve, de care mai au nevoie, spre a ajunge la proporția de 10% din totalul salariaților în funcțiune.

DUMINECA

Prin căință la mântuire

Nesfârșitele strădanii pe cari oamenii le pun în slujba mântuirii lor, nu-și pot da rodurile decât atunci când sunt însoțite de o reală căință lăuntrică pentru tot ceace a ieșit din făgașul rânduielilor de conduită morală, date de Părintele nostru ceresc.

Adevărul acesta se face arătat prin îndreptarea vameșului Zahau, care formează tema pericopei evanghelice din Dumineca aceasta.

Zahau s'a urcat între ramurile înfrunzite ale unui copac, unde aștepta să înălnească privirile binecuvântate ale Domnului Isus.

Mic de satura a reușit totuși să audă porunca lui Isus, care i-a zis: „Zahau, grăbește-te și te coboară, azi mi se cade să fiu în casa ta”.

Zahau s'a coborât și copleșit de cinstita ce i-a făcut Nazarineanul, își înmoaie inima dornică de pocăință, își recunoaște păcatele și cu glasul scaldat în baia unor sincere lacrimi de căință, își recunoaște păcatele, mărturisind și zicând: „Iată jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor și de am neașteptat pe cineva cu ceva, învorb împărit”.

Iată cum bogăția — căci Zahau avea multe averi — își luă rămas bun de la acela care se hojărâse să fie de aici înainte „prictenuț lui Hristos”.

Și întreg acest proces se datorește numai căinței lăuntrice, adică glasului conștiinței, care i-a arătat drumul ce a-

re de urmat.

De aceea, în persoana lui Zahau, încadrată în această minunată atitudine, cri ce creștin va trebui să vadă calea ce are de urmat.

Și nimeni nu se poate întoarce fără de folos dela întâmplarea aceasta, decât aceia a căror conștiință a adormit și nu mai are cu cine să s'ea de vorbă în interiorul său.

Nimeni să nu încerce nenorocita experiență de a înăbuși glasul conștiinței: căci riscă să-și sufoace și cea din urmă posibilitate de salvare a sufletului său.

Căți n'ar vrea să facă adesea acte de căință, ca și Zahau, dar nu îndrăsnesc de groaza acestei lumi, care stă mereu la pândă aruncând din gură cele mai fierbinți flăcări de baljocură și ură.

Zahau nu a ținut socoteală de acestea și s'a mântuit.

La feș să facă toți aceia, cari în mod reîndoios vor să se mântuiască.

Oamenii ar trebui să se rușineze atunci când săvârșind păcatul se depărtează de Dumnezeu și nici de cum atunci când împlinind acte de sinceră căință se apropie de Tatăl cel din ceruri.

Aceștia e marea noastră speranță pe care ne-o pune la îndemână pericopa acestei Dumineci și din care se curve cu toți să ne ostinem în a ne hrăni în măsura cât mai mare sufletele noastre.

Preot GAVRIL RELEA

DA

AGRICULTURĂ
COMERT
INDUSTRIE

FINANTE
MESERII
LEGI-DECIZII

AGENDA

Termene

30 Ianuarie 1944

— Termenul până la care se poate fabrica țuică din fructe și țescovină.

— Colegiul Inginerilor va fi adunarea generală ordinară la sediul său.

31 Ianuarie 1944

— Până la această dată vor fi primite la plaşa impozitelor biletele de 100 lei retrase din circulație în 31 Decembrie 1943.

— Până la această dată s'a prelungit termenul pentru vizarea bonurilor și facturilor la Administrația Financiară, facturilor la Administrația Financiară.

Licitată

27 Ianuarie 1944

— Uzinele Comunale București pentru procurarea a 2000 buc. dosuri, cearșafuri și fețe de pernă.

— La Regia Autonomă C. F. R. pentru diferite prosoape.

— Idem pentru 13.000 buc. pături de lână.

— Idem pentru 18.200 buc. fețe de pernă, 20.700 buc. cearceafuri.

— La Ministerul de Război, Direcțiunea Intendenței pentru aprovizionarea de opinci cu joc și fără joc, din piele.

— La sediul Direcțiunei Generale a Monitorului Oficial, Serviciul aprovizionării București, pentru vânzarea a 3 prese tipografice fi. 70x100 cm, 65x56 cm. și 54x80 cm.

— La Casa Pădurilor Statului pentru vânzarea diferiților arbori.

28 Ianuarie 1944

— La Centrul Militar de Măcină, Moara Violați Brăila pentru vânzarea a 42.638 kg. mazărice.

— La primăria Ferendia pentru procurarea de piatră spartă și pavăle necesare refacerii drumurilor, valoarea lucrărilor fiind de 558.270 lei.

PRODUSE MONOPOLIZATE CARE POT EȘI DIN ȚARA FĂRĂ AUTORIZAȚIE

Ministerul Finanțelor a făcut cunoscut vămilor că în Monitorul Oficial Nr. 296 din 18 Decembrie 1943 s'a publicat legea Nr. 829 pentru reglementarea trecerii chibriturilor peste graniță, care se poate face numai de C. A. M. sau cu autorizația sa.

In ce privește călătorii cari ies din țară, potrivit art. II din lege, orice persoană nu poate să scoată din țară fără autorizațiunea C. A. M., decât maximum 4 cutii sau plicuri cu chibrituri. In privința produselor din tutun se va permite călătorilor să ducă cu ei orice cantitate din acele produse, fără a se mai pretinde vreo autorizație din partea CAM sau M. E. N., percepend taxa de export (5 hua sută C. N. E., 2 la sută F. N. M., 1 la sută cifra de afaceri, 1 la sută timbru facturi, 10 la mie OSS și F. A. S. R.) la valoarea de cumpărare a tutunului sau țigărilor, în cazul când cantitățile ce le au călătorii asupra lor ar întreci cu mult nevoile lor pe maximum 3 zile.

Limitativ, se va considera 100 de țigări, ori 100 gr. de tutun pe zi, de persoană.

O nouă distribuire de încălțăminte pentru funcționarii publici din jud. Timiș-Torontal

Având în vedere că Economatul județean pentru aprovizionarea funcționarilor publici are încă un stoc disponibil de încălțăminte, cu începere de azi începe o nouă distribuire de bonuri de încălțăminte, respective de încălțăminte gata.

Noua cotă care va fi distribuită este de 10 la sută, peste prima tranșă de zece la sută care a fost distribuită până acum.

In consecință toate autoritățile, instituțiile inspectoratele, regionalele, direcțiunile etc. care au mai înaintat tablouri sunt invitate să depună imediat un tablou cuprinzând numele acelor cari solicită încălțăminte gata. Tabloul va fi întocmit astfel încât să cuprindă numai numele instituției, numele funcționarului și numărul carnetului de membru. Pe baza tabloului biroul Economatului

va elibera bonurile respective.

Inaintarea tabloului trebuie făcută de îndată, întrucât distribuția trebuie să se termine până la 25 Ianuarie a. c. După această dată se vor distribui bonuri — respective încălțăminte — numai în cazuri excepționale, acelor cari din diferite motive nu au putut primi bonuri, în special celor din provincie.

In conformitate cu dispozițiunile autorităților superioare, prăvălia de încălțăminte va fi deschisă și în ziua de Luni, 24 Ianuarie pentru a putea deservi interesele funcționarilor.

Se reamintește tuturor instituțiilor obligația de a se interesa de nevoile subalternilor și în consecință să înțemească și să înainteze listele pentru obținerea bonurilor.

INFORMAȚIUNI

× **INSAMĂNȚĂRI DE LUCERNA ȘI TRIFOI.** In toamna anului 1943 s'au făcut următoarele însămânțări de furaje: 100 ha de trifoi și 191 ha lucernă. Timpul fiind favorabil, însămânțările s'au făcut fără plante de protecție.

× **NORME PENTRU CONTROLUL PERSOANELOR JURIDICE FĂRĂ SCOP LUCRATIV.** Prin un Decret-lege s'au stabilit normele pentru controlul persoanelor juridice fără scop lucrativ și al administrațiunei bunurilor donate sau testate Stațului ori altor instituțiuni de drept public, precum și instituțiilor de utilitate publică.

× **REGIMUL DE FUNCȚIONARE AL RESTAURANTELOR ȘI BODEGILOR.** O comisiune compusă din delegații Ministerului de finanțe, Ministerului afacerilor interne, Ministerului muncii și Comisariatului general al prețurilor va studia regimul de funcționare a restaurantelor și bodegilor și va face propuneri pentru o nouă și completă reglementare a acestor întreprinderi. Comisiunea va lucra pe lângă Prefectura poliției Capitalei.

× **MODERNIZAREA INSTALAȚIILOR PETROLIFERE.** Ministerul finanțelor a fost autorizat să acorde un credit de 3 miliarde lei pentru modernizarea industriei petrolifere. In afară de aceasta și Banca Națională a acordat un credit, de 100 milioane mărci, unor societăți petrolifere pentru a achiziționa din Germania mașinile necesare, termenul fiind de 10 ani. In afară de aceasta, pentru aprovizionarea Capitalei cu gaz meșan, s'a aprobat ca firmele să facă investiții de 729,7 milioane lei, iar până la terminarea războiului să poată beneficia de creditele necesare, creditele vor fi acoperite prin majorarea tarifului.

× **REDUCEREA PREȚULUI LAPTELULUI** In cercurile competente persistă convingerea că prețul oficial este în curs de revizuire, la Comisariatul general al prețurilor, cu scopul de a se reduce actualul prețuri.

× **SPECULANȚII VOR SUFERI PEDEAPSA INCHISORII.** Asociația comercianților de produse alimentare a făcut un memoriu prin care a cerut transformarea pedepselor de închisoare aplicate pentru acte de sabotaj în amenzi și bani. Cererea a fost respinsă, spoliatorii publicului consumator urmând să fie pedepsiți conform legii 282 în vigoare.

× **TRANSPORTUL COLETARIEI DIN GERMANIA IN ROMANIA.** Incepând de la Viena transportul mărfurilor a fost organizată în așa fel că se pot expedia prin coletăria rapidă. Prin aceasta transportul coletelor din Germania în România a devenit mai rapid și mai ieftin.

× **ARMONIZAREA SALARIILOR DIN TOATE RAMURILE DE PRODUCȚIE.** Dacă aplicarea principiului pe temelul cărui trebuie să se fixeze salarii minimale și maximale la lucrătorii tuturor întreprinderilor industriale a satisfăcut în cea mai mare parte, clasa muncitorilor, împrejurările n'au îngăduit ca fixarea acestor salarii să se facă într'o coordonare armonizatoare a tuturor salariilor din toate diferitele ramuri de producție. Pentru a se înlătura aceste diferențieri, Comisariatul general al prețurilor a fost autorizat să studieze problema și să vină cu propuneri pentru o armonizare a tuturor salariilor din întreprinderi.

× **CUMPARAREA CEREALELOR DIN NORDUL ȚĂRII.** Pentru satisfacerea ofertelor de vânzări de cereale din Nordul țării, ministerul de finanțe și Banca Națională au fost autorizate să examineze și să avizeze asupra condițiilor de cumpărare a cerealelor oferite. Se vor cumpăra atât cerealele gajate cât și cele aflate libere la producători.

× **UN ORGAN UNIC PENTRU AUTORIZAREA EVREILOR DE A LUCRA IN ÎNTEPRINDERI.** Pentru a apușea avea totdeauna o privire de ansamblu asupra situațiunei evreilor ce urmează să fie autorizați să lucreze în întreprinderi și pentru coordonare simplificatoare a lucrărilor s'a hotărât să se înființeze un singur organ administrativ în competența căruia să cadă dreptul eliberării de autorizații pentru evrei ce vor lucra atât în întreprinderile industriale cât și cele comerciale. Ministerul muncii a fost autorizat să întocmească un proiect de lege în acest sens.

× **LICHIDAREA STOCURILOR DE ULEIURI MINERALE SPECIALE.** La 31 Decembrie 1943 a expirat termenul acordat comercianților pentru lichidarea stocurilor de uleiuri minerale speciale (uleiuri de marcă), după care urma ca aceste uleiuri să nu mai poată fi vândute decât de întreprinderile producătoare prin Oficiile proprii. Cum s'a constatat că stocurile existente nu pot fi vândute în întregime s'a anunțat asupra acordării unui nou termen de vânzare până la 31 Martie 1944.

× **FIXAREA PREȚULUI AURULUI** Forțurile în drept admitând majorarea avansului provizoriu pentru aurul produs în țară, cu 30.000 lei la kg. adică de la 120.000 lei la 150.000 lei kg. rămânând ministerul de finanțe să studieze și să avizeze asupra fixării prețului deficitar al aurului. Majorarea de mai sus se va aplica pentru toată cantitatea de aur produsă în 1943 și livrată Băncii Naționale

LEGI-DECIZII

Texte-Comentarii

IMOBILUL AFECTAT COMERTULUI ȘI EXPROPRIEREA URBANĂ

S'a pus din nou problema excepției dela exproprierea urbană a imobilului evreesc, pentru motivul afectării imobilului unui comerț, de astădată sub o formă.

Anume C. N. R.-ul a pus problema dacă pentru a se excepta un asemenea imobil prin afectare nu se înțelege construcție special amenajată întreprinderii respective și nu orice imobil care se exercită un comerț sau o industrie.

Inalta Curte de Casație Secția III-a decis că pentru a fi locuș la exceptarea dela expropriere în baza art. 2 al. 2-lea legii este necesar numai ca imobilul proprietatea întreprinderii comerciale sau industriale, să fie afectat efectiv comerțului sau industriei respective, și să a fi necesar ca imobilul să fie construit sau amenajat anume în acest scop; iar afectiunea poate fi considerată efectiv chiar atunci când unele părți secundare din ansamblul imobilului nu fi întrebunțate pentru comerțul sau industria respectivă.

CINE TREBUE SĂ SEMNEZE DECIZIILE ZILELOR MINISTERIALE

Curtea de Apel, Secția II-a, Covurii a avut de judecat zilele trecute o interesantă speță în materie de sabotaj.

A statornicit că o decizie ministerială trebuie să fie semnată de titularul departamentului, iar nu de secretarul general deoarece acesta, chiar dacă are o dată dată indiferent de cine, nu poate semna în numele ministrului și pentru ministru anumite decizii prin care creează norme de drept economic și fixează prețuri prin decizia ministerială pentru articole de primă necesitate.

In speță, hotărârea Curții se referă la decizia Nr. 841 din 25 Iunie 1942, prin care s'a aprobat încheierea unor contracte oficiale, decizie semnată de secretarul general al Ministerului Economiei Naționale, d. Grigore Popescu, în loc de a fi semnată de ministrul subsecretarului Aprovizionării.

LICHIDAREA CONVERSIUNEI AGRICOLE

Guvernul urmărind să vină în ajutorul debitorilor de bună credință care mai au datorii din conversiunea agricolă, a prevăzut prin legea No. 640 din Septembrie 1943 o serie de măsuri favorabile acestora. Ca mai totdeauna însă, când e vorba de plata cinstită a datorii, unii debitori înțeleg să prețgească plata lor, doară, doară, în cel din urmă nu vor mai plăti nimic. Și acest lucru nu este admisibil pentru că este împotriva celor mai elementare principii de ordine socială, precedentele îngăduință repetată ducând la un obiect ce se transformă în sistem. De aceea forurile superioare, care au luat în examinare nouă cereri pentru aprobarea de noi amânări și noi înlesniri în plata datorii din conversiunea agricolă au luat în considerație constatările Băncii Naționale, din care rezultă că nu e cazul a se reveni asupra dispozițiilor vigoare și a hotărât menținerea Legii No. 640 din 24 Septembrie 1943 cu prelungirile și avantajele pe care le acordă până la 1 Aprilie 1944, această lege.

ZILNIC DE TOATE SI PENTRU TOTI

— **LUNI, 24 IANUARIE**, fiind sărbătoare națională ziarul nostru va apare Marți 25 Ianuarie la orele obișnuite.

— **REDAȚIONALE.** D. prof. Matei Gheorghe dela liceul „General Dragalina”, reprezintă ziarul nostru în calitate de corespondent pentru Oravița și județul Caraș, Telefon 279.

— **UN MONUMENT AL EROILOR LA ADA KALEH.** Întru amintirea eroilor căzuți în actualul război, se va ridica pe Insula Ada-Kaleh un monument al eroilor. Domnul Marșal Antonescu, Conducătorul Statului a donat în acest scop 800.000 lei.

— **INSPECȚIE.** D. dr. Ion Martia, directorul Camerei de Agricultură din Timișoara a inspectat în ziua de 20 Ianuarie Ocolul Agricol Buziaș. Dsa pe lângă altele, va dispune și asupra planului de însămânțare din primăvara anului crt.

— **NOUL ȘEF AL REGIUNII CADASTRALE.** Ministerul Justiției, Direcția Cărilor Funciare și a cadastrului Funciar a delegat ca șef al regiunii cadastrale din Banat și Crișana pe d. inginer inspector general Minculescu, un perfect cunoscător al Cadastrelor din Ardeal, intrucat până în 1940 a fost șeful Inspectoratului cadastral din Oradea.

— **DECORARE.** Sculptorul bănățean stabilit în Capitală d. Ștefan Gomboșu distins colaborator al ziarului „Dacia”, a fost decorat cu Coroana României pentru meritele deosebite pe teren cultural.

— **PLATA PENSILOR I. O. V. GRADE INFERIOARE.** Plata pensilor I. O. V. — grade inferioare — pe luna Ianuarie 1944 se face în ziua de 22 Ianuarie 1944, între orele 8—11½ dimineața.

— **AȘA DE HÂRTIE PENTRU SECERISUL VIITOR.** Toți agricultorii cari au nevoie de așa de hârtie, pentru secerisul viitor, (de legat cu mașina) și nu s'au înscris la Sindicatul Agricol Timișoara, să se înscrie, deoarece făcându-se comanda în străinătate, înscrierea se va termina în luna Februarie. Așa că toți aceia cari nu se vor înscrie rămân fără așa.

— **LUCRĂRILE DE MOBILIZARE ÎN AGRICULTURĂ SAU INCHEIAT.** În seara zilei de 19 Ianuarie crt. s'au terminat de către Camera de Agricultură Timișoara lucrările de mobilizare. Lucrările au fost trimise Ministerului în ziua de 20 Ianuarie. Toți aceia cari nu au prezentat până la acel termen actele pentru mobilizare sunt întârziati și nu le mai pot înainta Camerei.

— **NUMIRI LA ȘCOLILE SECUNDARE DIN ARAD.** Prin decizie ministerială au fost numiți în posturile vacante de personal didactic auxiliar: Hărduțiu Roman, ca pedagog fără gradații la școala tehnică industrială din Arad; Măduță Elvira, ca pedagogă fără gradații la liceul de fete „El. Ghiba Birta” din Arad.

— **CARNETELE DE IDENTITATE PENTRU I. O. V. R. ÎNCĂ NU AU SOSIT.** Deoarece încă nu au sosit carnetele de identitate pentru lumea I. O. V. R., solicitanții sunt rugați să aștepte până când se va da un cor unicat special în acest sens.

— **PEDAGOG NUMIT.** D. Peia Mihai, absolvent al Școlii Normale de institutori a fost numit în postul vacant de pedagog fără gradații la liceul de băieți „General Dragalina” din Oravița.

— **AMPLIFICAREA CĂMINELOR DE ZI.** Deoarece căminele de zi municipale au devenit necăpătoare, în cursul acestui an s'a proiectat amplificarea căminelor din cartierele mai populate și nume: Mehala, Iosefin și Fabric.

— **MAESTRA SUPLINOARE.** Direcția învățământului profesional a numit pe d. Ștefan Marja, profesoară maestră suplinoare de croitorie la școala profesională de fete din Lugoj.

— **SE VA CONSTRUI O MARE BAIE PUBLICĂ LA TIMIȘOARA.** În vederea construirii unei mari băi publice la Timișoara, primăria are în proiect contractarea unui imobil în valoare de 200.000.000 lei.

— **ȘCOLILE VOR FUNCȚIONA ÎN ZIUA DE 24 IANUARIE.** Eucurești 22 S.P. P. transmite: Ministerul Culturii Naționale face cunoscut că în ziua de 24 Ianuarie școlile vor funcționa.

— **PLATA PENSILOR I. O. V. R. GRADE INFERIOARE.** Plata pensilor I. O. V. R. grade inferioare, cuvenite pe trimestrul Ianuarie 1944 se face după următorul itinerar: Marți 25 Ianuarie 1944 între orele 8—13 și 16—19 vor primi pensia invalizii și văduvele recăsătorite. Miercuri 26 Ianuarie între orele 8—13 dimineața și 16—19 după masă vor primi pensia văduvele necăsătorite. Văduvele orfanii și părinții celor căzuți pe front în războiul actual, care primesc pentru prima dată pensia, sunt obligați să prezinte o dovadă oficială de la Comitetul Municipal I. O. V. din care să se constate data până la care au fost trecuți în statul de plată drepturilor tranzitorii. Acei cari nu se prezintă personal la piață vor da altei persoane procură legalizată, valabilă pentru anul 1944.

— **DOUĂ SPECTACOLE EXTRAORDINARE LA OPERA CU CELEBRUL BAS MELNIC.** În zilele de 1 și 3 Februarie vor avea loc la Opera Română din Cluj-Timișoara două spectacole extraordinare cu celebrul bas Gr. Melnic dela Scala din Milano, cu cursul tenorului Viorel Chibideanu dela Opera Română din București. Se va cânta „A Brüberul de Sevilla” și „Faust”. Prețurile de intrare ridicate.

— **CONSILIUL DE COLABORARE AL MUNICIPIULUI TIMIȘOARA.** Vineri, 28 Ianuarie, la orele 11, va avea loc în sala de festivități a primăriei ședința consiliului de colaborare municipal în cadrul căreia se va discuta proiectul de buget și planul de activitate pe cinci ani, întocmit de conducerea municipală.

FAPTE DIVERSE

Arestarea unui spărgător periculos care era urmărit de toate polițiile din țară

Biroul judiciar al chesturii de poliție a înaintat parchetului militar al Curții Marțiale, în stare de arest, pe Mihai Don, de 25 ani, din Timișoara, dar fără domiciliu stabil, care a comis în localitate mai multe furturi prin spargere.

Mihai Don a fost condamnat la muncă silnică pe viață pentru dezertare, fals și înșelăciune și după condamnare a fost încarcerat în închisoarea dela Dumbrăveni, de unde însă, datorită unei neglijențe a paznicului, a evadat în ziua de 30 Septembrie 1943.

De atunci, infractorul a colindat aproape prin toate orașele mai mari din țară, servindu-se de acte false, plămuit de el însuși imediat după evadare. El și-a procurat o stampilă și a falsificat un bilet de voje militar, că ar fi în permisie, bilet care a și fost găsit asupra sa în momentul când el a fost capturat de biroul judiciar al chesturii de poliție din Timișoara.

În cursul cercetărilor s'a stabilit că Mihai Don a comis, în localitate, două furturi. Servindu-se de chei false, el a descuiat ușa și a pătruns în locuința femeii Carolina Ozorovschi, din Str. Preot Bontilă 28, de unde a furat haine, încălțăminte și lenjerie în valoare de 19.000 lei. Al doilea furt l-a comis la frațele său, Don Ion, din Str. O. Iosif 7, căruia i-a furat un palton.

Un nebun a vrut să fugă peste graniță

La spitalul de stat a fost internat, pentru tratament, dr. Aczel Arcadie, de 45 ani, care a declarat că ar fi din Turda, Str. Gh. Coșbuc 7 sau din Timișoara, Piața Asănești 3, dar care în realitate este din Timișoara. Dr. Arcadie Aczel este evreu și a fost internat în spitalul de boli mintale din Jimbolia, unde a stat două ani și de unde a fost eliberat, intrucat se părea că a revenit la normal. Du-

— **ÎN ATENȚIA LUMII I. O. V. R. Invalizii, văduvele și orfanii din actualul război, au de cerut informații în legătură cu situația lor, se pot adresa la biroul I. O. V. R. din Palatul Prefecturii Județului, camera Nr. 8.**

— **MULJUMIRI.** Comitetul „Asociația Tinereor Fete” mulțumește călduros tuturor celor ce au trimis donațiuni în natură sau în bani, cu prilejul serbării din ziua de 5 Decembrie 1943. Beneficiul net al serbării a totalizat 59.676 lei.

— **„HAMLET” LA TEATRUL NAȚIONAL.** După terminarea stagiunii germane, Teatrul Național din Cluj-Timișoara își va inaugura partea a doua a stagiunii 1943—1944 prin premiera dramei „Hamlet” de Shakespeare. În rolul titular va apare d. Tălvan, iar în acela al Ofeliei dra Rodica Damirescu, un tânăr dar valoros element, bănățean de la Lugoj.

— **BIROURILE ADMINISTRAȚIEI FINANCIARE VOR FI DESCHISE ÎN ZIUA DE 24 IANUARIE.** Se aduce la cunoștință contribuabililor că toate birourile Administrației Financiare vor lucra în ziua de Luni, 24 Ianuarie 1944, dela ora 9 dimineața până la ora 13.

— **ORGANIZAREA UNUI NOU CINEMATOGRAF MUNICIPAL.** Primăria municipală Timișoara intenționează organizarea unui cinematograf pentru cartierele Elisabetin și Iosefin. În acest scop s'au dat dispozițiuni pentru achiziționarea unui local adecvat scopului.

— **ADMINISTRATOAREA CĂMINULUI DE UCENICI RĂMÂNE PE LOC.** Doamna Maria Bogdan, administratoarea Căminului de Ucenici din Iosefin, va rămâne și pe mai departe în postul ce l-a deținut și nu pleacă cum din eroare a fost anunțat.

pă eliberare, în loc să o ia spre Timișoara, Aczel a plecat spre frontieră, pe jos, și neoprinându-se la somașunea grănicerilor a fost împușcat la piciorul drept și readus, cu forța, la realitate.

Accidentul unui evreu din Timișoara

Gheorghe Szemeredi, de 47 ani, comerciant, din Timișoara, str. Irlanda 47 se reîntorcea cu trenul, dela detașamentul de lucru Mânăstirea Dealului, în gara Titu, evreul, care călătorea pe scară, fiind aglomerat, a alunecat și a căzut sub roațe, aieghându-se cu ambele picioare tăiate dela genunchi.

Nenorocirea unui C. F. R.-ist

Burtă Gheorghe, montator c. f. r., din Timișoara, a suferit un accident în timpul și din cauza muncii. Lucrând la o locomotivă, peste piciorul său drept a căzut o piesă grea, care i l-a spălit cu desăvârșire. În actele dresate de poliție, accidentatul cere c. f. r.-ului 500.000 lei drept despăgubiri.

Un furt original la Caransebeș

Garda Financiară din Caransebeș a reclamat poliției de acolo că auzori necunoscuți s'au introdus în birouri, prin spargerea ușii, și din locuința subcomisarului de finanțe Nistor Gligan au furat un buțoi de țuică, proprietatea Statului, o bucată de stofă, lenjerie și o perchele de bocanci în valoare de 96.000 lei.

După două zile de cercetări, poliția a reușit să identifice și să aresteze pe hoții care se numesc: Nicolae Brânzan și Ion Peia, ambii recidiviști în materie de furturi.

Cu actele dresate, hoții au fost înaintați parchetului militar al Curții Marțiale din Timișoara.

— **„FATA DELA COZIA” LA OPERA ROMÂNĂ.** Luni 24 Ianuarie Opera Română din Cluj-Timișoara reprezintă opera „Fata dela Cozia” de Emil Montja.

— **ȘEZATOARE CULTURALE LA INDUSTRIA LÂNELI.** Duninecă 23 Ianuarie ora 16, Direcțiunea Industriei Lâneli din Timișoara a hotărât să serbeze Ziua Unirii în cadrul unei șezători muzicale și literare, cu care prilej d. Lt. Col. Grigore Mihăilescu comandantul militar al întreprinderii, va vorbi muncitorilor și funcționarilor despre însemnătatea acestei zile a neamului nostru. Șezătoarea se va ține în sala de conferințe și serbări a Bisericii Ortodoxe din Fabrică. Își vor da binevoitorul lor concurs artiștii ai Teatrului Național și Operei Române din Cluj.

— **DELEGAȚIA CAMEREI DE MUNCĂ TIMIȘOARA CARE A PLECAT LA CONȘTIINȚĂ DIN 23 IANUARIE CRT. LA BUCUREȘTI.** Din partea Camerei de Muncă Timișoara au plecat la constatarea președinților Camerelor de Muncă din București, domni: Ion Murgan, președinte; Traian Bîndaru, secretar; Teodor Bozgan și Emil Vlăduț membri în comisia interimară a Camerei. Cu ei a mai plecat și d. dr. Teodor Arcan, președintele oficiului Reșița.

— **UN GEST FRUMOS.** Am aflat abia acum, că la intervenția dlui dr. Ștefan Cruceanu, industriaș, președintele comitetului școlar al liceului industrial de băieți, a repartizat, cu ocazia sărbătorilor Crăciunului, elevii refugiați săraci și fără părinți, pe la directorii de întreprinderi și instituții bancare din Timișoara. Astfel, acești elevi au putut petrece două zile de desfătare sufletească. Gestul dlui dr. Cruceanu, este unul din acelea care fac cinstire noțiunii de om.

— **EXAMEN PENTRU MESERIAȘI.** În decursul luni Ianuarie, la Camera de Muncă Timișoara se vor ține examene de calificare pentru următoarele categorii de meseriași: brutari, bătăieri, tinichigii, strungari, tricotați, țesători, armuri-casangii. Primele examene sunt anunțate pe data de 26 Ianuarie crt.

— **ȘEFUL DE BIROU I. O. V. VOR RĂMÂNE LA DATORIE.** Se atrage din nou atenția învățătorilor și preoților care au fost numiți șefi de birou I. O. V. că sunt obligați a executa atribuțiunile cari le-au fost fixate. Orice abateri va fi sancționată.

— **BONURI DE ALIMENTE VALABILE.** Bonurile de alimente valabile pe săptămâna dela 25 Ianuarie la 31 Ianuarie 1944: Pâinea populară se vinde pe bonurie de pâine No. 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203 câte 300 grama de persoană. Untura: se distribuie pe bonul de untură No. 7 Ianuarie. Carne: se distribuie pe bonul de mălai No. 11, 1 kgr. 500 grame de persoană. Untdelemnul se distribuie pe bonul No. 3 câte 225 grame (un sfert de litru) pe persoană.

— **CONSTRUIREA UNEI HALE DESCHISE ÎN IOSEFIN.** În piața din Iosefin primăria va construi o hală deschisă în valoare de 500.000 lei.

— **INSPECȚIE.** D. inspector general Vasile Dragomir, din Ministerul Culturii Naționale, a inspectat în zilele de 20, 21 și 22 Ianuarie crt. Școala Tehnică Industrială gradul I și II din Timișoara, de sub conducerea dlui director inginer Ștefan Ardelean, rămânând pe deplin satisfăcut de cele constatate.

— **RECEPȚIE DE MATERIALE.** Zilele acestea, a sosit la Deta d. inspector general Vasile Dragomir din Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, pentru a recepționa o serie de cantități de materiale pentru școli. Totodată, dsa a inspectat diferite fabrici care au în execuție comenzi pentru acelaș scop.

— **ȘEDINȚA DE COMITET.** Cooperativa de producție și credit a absolvenților școlilor de meserii, „Brătara de aur”, care funcționează pe lângă Școala tehnică Industrială gr. I și II din Timișoara a ținut o ședință de comitet sub președinția dlui inspector general Silviu Filip. În această ședință s'a fixat adunarea generală a Cooperativei, care se va ține pe data de 12 Martie a. a.

Peste 34 milioane de călători într'un an pe tramvaiele timișorene

Se va putea evita scumpirea taxelor? -- Dificultăți condiționate de starea de război

Iată un reportaj în care va fi vorba de toți timișorenii. Inadevăr fiecare locuitor al orașului călătorește măcar odată la an cu tramvaiul — ba chiar de mai multe ori, dovada e că statistica Înregistrărilor Electromecanice înregistrează pentru 1943 un total de 34,383.614 călători — din cari 22,533.014 și-au scos bilete, restul având abonamente. (Despre călătorii — puțin în număr, cei drept, de când cu „urcarea în spațiu, coborârea în față — cari au tras chiuul cu taxa, nu se pomenește). În medie se poate chiar calcula că fiecare cetățean adult și valid a călătorit măcar odată pe zi.

CATEVA CIFRE DESPRE TRAMVAIELE NOASTRE

Oricâte plângeri s'ar rostii la supărare împotriva tramvaielor noastre, ele sunt, prin buna lor funcționare și înțepănere, o mândrie a Timișoarei. Să examinăm deci câteva cifre în ce le privește.

Lungimea liniilor de tramvai din Timișoara este de aproape 19 km., ceea ce înseamnă — având în vedere că cele mai multe linii sunt duble, și mai sunt și linii de acces, de garaj etc., o lungime de cale ferată de 37,5 km., pe străzile noastre.

În permanență rulează 56 vagoane de tramvai, 11 cu motor și 15 remorci. Alte vagoane stau în depoul IET-ului în rezervă, gata să ia locul celor accidentate sau defectate în serviciu, iar altele vagoane stau în ateliere, unde se revizuiesc, se repară — unele se construiesc în timpul acesta în atelierele proprii ale întreprinderii.

Cele 56 vagoane au parcurs trei milioane și jumătate de kilometri și au consumat 2,690.570 kilowatt-ore de curent.

CELELALTE MILOACE DE TRANSPORT ÎN COMUN

Dar timișorenii nu călătoresc numai cu tramvaiul. Mai sunt și cele două linii de autobuse (Ronaș și Vile Fabricușii), iar în special noți și elegantul mijloc de transport al firosului.

Ele nu se bucură de aceeași popularitate. Autobusele — dară vehicule — având un parcurs de 5.850 m., au transportat 308.409 călători. Firosul — trei vehicule — cu un parcurs de 2.600 m., au avut 1.719.723 clienți.

FIROBUSUL

Linia de firos gara D. E.—Plata Lahovary este deservită în permanență de trei vehicule, făcând fiecare câte 82 de curse pe zi. Așa se explică marea număr de călători transportați, căci după cum se știe vagoanele de firos cuprind numai 45 de locuri.

Viteza mai mare a firosului (17 km. pe oră viteza comercială în loc de 13 la tramvaie) este aceea care permite sporirea curselor.

DIFICULTĂȚI DATORITE SITUAȚIEI EXCEPȚIONALE

Afară de lipsa personalului rulant și a celui specializat pentru ateliere, dificultățile cele mai mari le întâmpină direcția IET-ului la procurarea materialelor prime și fabricate indispensabile. O comisie de anchetă a Ministerului Economiei Naționale a constatat următoarele prețuri:

Șinile de tramvai care costau înainte de război 8,5 lei/kg., au ajuns 52 lei/kg., scumpirea fiind de 511%.

Sabotii de tramvaie dela 8 lei/kg., costă astăzi 60 lei/kg., urcarea prețului fiind de 650%.

Sârma de aramă s'a scumpit dela 114 lei/kg. la 2300 lei/kg., deci într'o proporție de 1917%.

Metalul de lagăre costa 140 lei/kg., iar astăzi 2050 lei/kg., deci cu un spor de 1336%.

Toate aceste scumpiri de materiale au făcut să crească cheltuielile de exploatare în medie cu 450 la sută.

Construirea unei linii noi, ca aceea a Căii Bogdăneștilor, având o lungime de 2 km., costă azi 50 de milioane de lei, pe când linia Mehala, lungă de 2,7 km., a costat atât de puțin încât cheltuiala s'a amortizat în numai câteva luni.

ÎNȚEPĂNIRE NORMALĂ

Cu toate acestea întreținerea materialului rulant se face azi în aceleași condițiuni ca în timp de pace. Liniile aeriene sunt în perfectă stare. Numai liniile ferate au suferit mult: înlocuirea lor se izbește de imposibilitatea procurării șinelor.

În locul personalului mobilizat s'a angajat în mod provizoriu personal feminin, ca taxatoare, ori s'au format vașmani din personalul nespecializat, dar nemobilizabil al IET-ului.

SE VA EVITA SCUMPIREA TAXELOR DE TRANSPORT?

Întrebarea aceasta și-o pun cei în drept. Răspunsul este destul de pesimist: dacă nu intervine în scurt timp o scădere a prețurilor de materiale, scumpirea este inevitabilă, și aplicarea ei este

doar o chestiune de timp.

DE CE NU SE PUN MAI MULTE VAGOANE ÎN CIRCULAȚIE?

Toți profesistarii recomandă o soluție simplă și genială pentru leucirea tuturor rețelor pe cari le constată: să se pună mai multe vagoane în circulație!

Din păcate IET-ul nu dispune decât de atâtea vagoane cât e fine efectiv la dispoziția publicului. Dar, chiar dacă dintr'o sursă oarecare s'ar putea procura un stoc nou de vagoane, ele n'ar putea circula înainte de a transforma întreaga rețea de distribuție a curentului tramvaielor, construindu-se noi substații de energie, etc. Investiții colosale, cari cer timp și bani.

De fapt aglomerarea tramvaielor nu se manifestă decât în anumite ore, așa numitele „vârfuri” ale circulației. Ar fi preferabil să se facă ceva pentru a le evita pe acestea. Decalarea orelor de începerea și terminarea lucrului în diferitele ramuri de activitate, despre care se pot vorbi fără nici măcar un început de aplicație, ar fi o soluție ideală.

NIC. IVAN

Cronica Medicală

SIFILISUL ȘI CĂSĂTORIA

După Prof. Dr. HAȚEGANU

Știind că timpul este cel mai important factor de a evitarea.

8. Să fie tratat suficient. Dacă a început tratamentul înainte de perioada II-a permițând căsătoria după 5 ani, iar dacă s'a instituit tratamentul în jura II-a, după 8 ani.

4. Să treacă cel puțin 5—8 ani dela ultimile manifestațiuni.

5. Reacția Bordet-Wassermann negativă al cel puțin 3 ani.

6. Dacă lichidul cefalo-rachidian este pozitiv — tratament îndelungat, iar după negativarea reacțiunii B. W. în lichid, supravegherea încă 3—4 ani.

7. Să nu aibă nici o leziune organică după ce au trecut 2—3 ani dela întreruperea tratamentului.

Trebuie să lungim cât se poate de mult timpul dela prima infecție, iar tratamentul să fie intensiv regulat și cu medicamente variate.

Neavând probe sigure care să demonstreze data certă a vindecării sifilisului, ne mulțumim cu considerațiile sus amintite. Negativitatea R. B. Wassermann, care se practică pe o scară înținsă — și care se pretinde ca un fel de pasaport pentru actul căsătoriei, nu este suficientă. Foarte multe cazuri sunt unde făcându-se căsătoria, pe baza unei reacții negative, a avut ca rezultat avorturi succesive și feți născuți morți.

Punctele mai sus amintite ar trebui să formeze crezul celui care a fost bolnav de sifilis și intenționează să se căsătorească.

Sifilisul se vindecă prin tratament, — proba o avem sigură prin reinfecție — adică un bolnav de sifilis nu poate contracta din nou sifilisul până nu e vindecat de primul. — data certă a vindecării sunt intensitatea și regularitatea tratamentului plus timpul de control și siguranță.

1. Absența accidentelor sifilitice.

2. Sifilisul să fie vechiu (6—8 ani)

D. C. POPESCU
medic primar.

OPERA ROMÂNĂ

MARTI 1 și JOI 3 FEBRUARIE 1944

Doi spectacole extraordinare cu celebrul cântăreț
GREGORIO MELNIK și tenorul VIOREL CHICULEANU
prim bas al Scalei din Milano dela Opera Română din București
Se va reprezenta:

BĂRBIERUL din SEVILLA și FAUST

Biletele la agenția Ta mașiu, Telefon 50-55

ANECDOTE ISTORICE

Violonistul Salomon, care dădea lecții de violă Regelui Angliei, George al III-lea (1760—1820), explica într'zi augustului său elev: „Cântăreții de violă se pot împărți în trei clase. De prima clasă fac parte acei cari nu știu să cânte deloc. Din cea de a două — partea cei ce cântă prost și din a treia — cei ce cântă bine. Majestatea Voastră ați izbutit să ajungeți până în clasa două”.

Voltaire avea un frate mai în vârstă decât el, nebun după discuții și studii teologice, așa după cum poetul era cu totul înepușcat pentru poezie. Și când cineva întreba pe tatăl lor, câți copii are bătrânul tată răspundea cu amărăciune:

— Am doi băieți, dar ce folos. Unul nebun în proză, celălalt în versuri. (François Voltaire — unul din cei mai geniali francezi, poet, tragedian, istoric și filozof. A luptat cu înverșunare împotriva intoleranței clericale. 1644—1778).

Epaminonda fiind învițat într'o zi către unul din prietenii săi la ospăț pregătit cu lux și cu cele mai alese mâncări, ordonă să i se aducă mâncare obișnuită, simplă. Prietenul său îl întreabă de ce face asta:

— Ca să nu ujt la tine, zise el, ca să trăsesc la mine.” (Epaminonda, celebrul general al Tebei, sec. al IV in. de Hr.)

Timoteu, unul din cei mai bogăți iluștri aristocrați ai Atenei, fusese învițat de către filozoful Platon să ia masa împreună. Prânzul fu foarte sobru și plăcut mult iluștrii oaspe. Întâlnindu-l după două zi pe Platon, îi zise:

— Prietene, mâncările tale imi plăcuseră de mult, fiindcă te simți bine chiar și a doua zi, nu îngreuiat și bolnav ca după mesele noastre.”

Se povestește că Fontanelle, ajuns la vârsta de aproape o sută de ani alunecă și căzu în clipa când vru să ia ce avantaj unei doamne tinere și frumoase. Pe când ea îl ajută să se ridice filozoful exclamă cu tristețe:

— Ah, de aș mai fi odată la optzeci de ani.”

(Fontanelle — literat și filozof francez, a scris o carte despre pluralitatea lumilor. — 1657—1757).

Un vlădică din Monturines fusese învițat într'o zi din postul cel mare un prânz, unde se servea mâncare de post. Preasfințitul începu într'un moment dat să laude mult o mâncare, ce plăcuse mai cu deosebire. Atunci unul rugă, care îi întovărășea, îi opti să scrie:

— Preasfințite, nu mâncați din mâncarea asta, fiindcă e gătită de dulce, și unt. Am fost în bucătărie și am văzut.

Atunci Preasfințitul se mânie foarte și muștrându-l, îi zise:

— Ce cauți tu în bucătăriele oamenilor? Ce acolo ți-e locul? Și — apoi nici te-am întrebat.”

La un bal al curții imperiale, Nașleon se opri în fața Contesei X. care trecea drept o femeie ușuratică și întreabă:

— Ia spuneți-mi, Contesă, vă mai plăc bărbații?

— Da, Majestate, când sunt politicieni — îi răspunde Contesa, făcând o reverență.

Împăratul făcu imediat stânga — în prejur și se îndepărtă fără să spună ceva. Bărbatul Contesei, însă, care era foarte ferm, fu destituit după câteva zile. Culege, traduse și redactate de Gh. N.

Prima reuniune pugilistică a anului

Oaspeții timișoarei sunt boxeurii dela grupările bucureștene C.F.R. și Tirul

Seria galilor de box din anul 1944 se inaugurează Duminică dimineața în arena Circului Krajevi cu meciul pe care echipa locală Chinezul Camil îl susține contra unei combinațe din București.

Echipa bucureștenilor e formată din elemente cărora nu trebuie să le facem nici o prezentare, întrucât fac parte din grupările CFR și Tirul fiind dintre aceia cari constituiesc fațada nădejdilor pugilistice ale Capitalei. Pregătirea ce au primit-o în cadrul acestor grupări cu mari merite în boxul românesc vor face ca gala de box programată pentru Duminică să aibe un succes deplin.

Iată numele boxeurilor din București: Dela C.F.R.: Vasile Negreanu, Stanciu, Bogdan, Ioan Preda, iar dela Tirul: Ioan Băileanu, Ioan Moestrenco, Ioan Ciocla și Gherghel Lungu.

În fața unei echipe atât de redutabile timișorenii au o misiune din cele mai dificile, dar sperăm că în urma pregă-

tirii speciale pe care reprezentanții clubului Chinezul au primit-o vor putea face figură onorabilă.

La comportarea frumoasă și plină de ambiție a timișorenilor va contribui în mare măsură și faptul că o echipă combinată a Banatului a fost invitată pentru 19 Februarie la Zagreb și 23 Februarie la Zemun, astfel pentru a primi aprobarea forurilor superioare trebuie în prealabil să dovedească o formă bună. Ori meciul cu bucureștenii este cel mai indicat prilej de verificare a aptitudinilor.

Timișorenii vor alinia o echipă din care fac parte: Jurj, Tișca, Mătăsaru, Radita, Lieber, Gherman Crăciun, Kiraly și Popovici.

Gala de box începe la orele 10, casieria fiind deschisă cu începere dela orele 8 dimineața. Circul este încălzit.

Programul va fi completat cu câteva partide de juniori, dintre elementele recent descoperite.

Trei noi societăți sportive la Timișoara

În realizarea directivelor date de Domnul Mareșal Antonescu, care a dispus ca toate instituțiile, întreprinderile și în general marile firme să constituie societăți sportive pentru ca angajații să poată practica educația fizică și sporturile. În Timișoara s'au pus bazele a trei societăți de această categorie.

La Prefectura județului, sub conducerea Domnului General C. Deliceanu, prefect, se lucrează înțens la organizarea Societății Sportive „Administrația” din care vor face parte funcționarii prefecturii precum și ai diferitelor autorități locale cu un număr mai mic de funcționari cari nu-și pot constitui o

asociație sportivă a lor proprie. Adunarea constituitivă urmează să se țină peste câteva zile.

La Primăria Municipiului Timișoara, s'au terminat lucrările pregătitoare în ceea ce privește reorganizarea sporturilor pe baze mai largi și în conformitate cu noile principii educative.

O a treia asociație urmează să-și înceapă activitatea la poștă, care va funcționa după modelul P.T.T.-ului din București, asociație care a fost dată ca exemplu pe țară.

Iată cum sportul pătrunde cu multă fărâie și în tabăra celor cari de dimineața până seara stau sărboviți la mesele de scris ale birourilor.

ȘTIRI SPORTIVE

În finala turneului internațional dela Estoril (Lisabona) jucătorul de tennis român Viniciș a învins pe francezul Henry Cochet cu 6:4, 3:6, 6:4, 6:2.

Echipa națională de ping-pong care va participa la concursurile europene dela Bratislava care se desfășoară între 28 Ianuarie și 5 Februarie, a părăsit Capitala în 25 Ianuarie.

Campionatul național de hockey pe gheață se va disputa la București în zilele de 22, 23 și 24 Ianuarie. La campionat participă afară de Venus și Juventus și învingătorul jocului H. C. Iași—Dragoș Vodă Cernăuți.

Datele campionatului german de fotbal au fost fixate pentru 16 Aprilie, primul tur eliminatorkiu, 7 Mai al doilea tur eliminatorkiu; 21 Mai, sferturile de finală; 4 Iunie, semi-finalele; 18 Iunie, finala campionatului.

Se vorbește cu tot mai multă insistență despre mutarea datei de începerea retrului campionatului de războiu. În urma acestora acest campionat urmează

să se înceapă la 27 Februarie și nu la 5 Martie, cum a fost anunțat.

Campionatul regional de hockey a fost câștigat de Venus care a învins pe Juventus la limită scorul fiind 1:0, (1:0, 0:0, 0:0).

D. avocat Nicolae Popa a fost delegat de Biroul Federal al F. R. F. A. să se deplaseze la Timișoara pentru informare la raju locului cu privire la situația actuală a districtelor, grupărilor și a terenurilor de joc.

Campionatele naționale de ping pong au fost fixate pentru 26—27 Februarie 1944.

Data campionatelor naționale de tir a fost fixată de federația de specialitate pentru 15, 25 Iunie și 2 și 8 Iulie.

La data de 16 și 17 Aprilie eră se vor disputa la București jocurile internaționale de basket-ball între România—Slovacia și București—Bratislava.

BELA SOCIETATEA SPORTIVA „POLITEHNICA”

Secția de rugby, înființată în Ianuarie 1944 a început activitatea sa Luni 27 Ianuarie 1944, cu lecții teoretice și aplicație, în sala „Loga”. Inscriverile celor cari vor să învețe jocul, se fac în fiecare Miercuri la orele 16 în sa a „Loga”.

Program: 25 Martie 1944 match amical de antrenament cu „Politehnica București”.

— Participarea la Săptămâna Universitară 1944, în campionatul universitar de rugby.

Începerea activității se datorește solicitării arătată de d. ing. Șerban Chișca, președintele Federației Române de Rugby, care a donat clubului sportiv „Politehnica” gratuit, un balon și 15 perechi bocane.

Bomboane medicinale cu Malt

compuse din extract de malt cu conținut de vitamine, iar se găsește la Farmacii și Drogherii

Laborator chim. farm.
G. Hietsch, Sibiu

1354

Bătrânul a folosit Dakrysol cel târziu, spre paguba sa vădită, nu l-a folosit.

DAKRY SOL

Prof. Dr. F. Siegmund, Stuttgart

Nutrimet al părului. Eficacitatea succesului contra căderii părului și mătrelor este bazată pe cercetări științifice și pr-pararea cea mai exactă. — Se găsește în toate

Farmaciile, Drogheriile și Parfumeriile

Laborator chim. Farmaceutic

Farm. G. HIETSCH Sibiu

Str. t. h. Coșbuc Nr. 15

1377

Frații Wonka, propr. Wonka Ioan 1322

Inreg. Of. Reg. Com. 408-10851/1941

Mașini de cusut

în diferite modele

Toma Surlas

Timișoara I. str. Alina Iulia nr. 2.

Telefon: 38-77—38-78

Inreg. Of. Reg. Com. 292/7378/934 1381-1

Salon de Radio PHILIPS

Propr. POP PETRE

Timișoara, IV., Bulev. Carol 14.

Telefon: 30-20.

Repres. aparatele de Radio „PHILIPS”. Mașini de cusut electric „Mundlos”.

Mașini de cusut „Stadion”. Mare asortiment de lustre, articole electrotehnice, fiere de călcat, resouri, etc.

VANZARE ȘI ÎN RATE!

Inreg. Of. Reg. Com. Nr. 203/10 646/941.

1404

Vizitați

Restaurantul

„CINA”

propr. POMPLIU LAZARESCU

Timișoara, I. Str. Ionovici Nr. 10

Telefon 46-84

Mâncări gustoase
Beuturi alese - Muzică
și diseuză cu microfon

Inr. Of. Reg. Com. Nr. 59/11637/43.

1379-1

Aprovizionați-vă eftin

cu hârtie și
toate articolele de birou
engros la

OLYMPIA

Fabrică de cartonage

propr. AUREL HERTL

TIMIȘOARA II.

Str. Ștefan cel Mare 49

reg. Of. Reg. Com. nr. 306/11364/942

Telefon: 15-92

cel cari vor prezenta acest anunt

vor primi 3% rabat.

1415

Duminică, 23 Ianuarie dim. ora 11. - Numai la Capitol

ultimul meciu cu FILME MUTE SENZAȚIONALE în beneficiul fondurilor Comitetului Local de Patronaj cu programul următor:

1. MODA LA PARIS — film colorat.
2. TESTAMENTUL DE MILIOANE cu Sherlock Holmes.
3. DIAVOLUL SE AMUZA — fantezie colorată.
4. „IN PRĂPĂSTIE” cu marea trage-diană daneză ASTA NIELSEN.
5. RIVALII — comedie bufă cu Fatty și Patty.
6. „COCOȘATUL DELA NOTRE-DA ME” (Quasimodo) dramă monumentală — film colorat după celebrul roman al lui Victor Hugo.
7. „CHARLIE LA CABARET”, mare comedie-bufă cu așii genului.

Ultimul prilej de a admira aceste capodopere de acum 35 ani!

1327

Eroi au fost, sunt și vor mai fi

UNEROUL LA COTA 177,4

SERG. MAJOR MIHAI ION

In ziua de 22. VI. 1941 acel sublim ordin izbăvitor de neam:

„Ostași! vă ordon: treceți Prutul!”
Aduce în regimentul nostru zarea luminoasă a nădejdilor de luptă, de participare efectivă la înclătările din care se naște o țară nouă, o Românie Mare și puternică, așa cum-au visat-o moșii și strămoșii noștri.

Dar abia în jumătatea 2-a a lunii Septembrie 1941 pornim și noi pe drumul plinilor ostășești, pentru că de atunci și până în primăvara anului 1943, regimentul să lupte mereu cu neobosită ardere, cu neînfrântă putere, cu nesfârșite resurse de viață, de eroism și de sublimă dăruire pe altarul de jertfe al neamului pentru mărirea lui, pentru permanența lui în Istoria Lumii, pentru trăirea în legendă, pentru România Mare.

In această luptă, niciun vânător nu și-a cruțat viața pentru că nici unui vânător nu i-a rămas în urmă decât în cadența de granit a creșterii românești.

Cu acest crez au luptat vânătorii la Odeșă, Lezovaia, Doneț, Don și Stalingrad.

Cota trebuia cu orice preț cucerită de la Ruși. Și ordinul nu întârzie să vină.

Comandantului de Regiment, pentru a menține tot timpul legătura cu Detașamentul, are avea misiunea să atace cota, îi trebuia un ostaș de nădejde cruia să-i încredințeze această misiune. Și nu i-a trebuit mult să caute căci Sergentul Popescu Adrian era prezent. Acestui brav sergent, Comandantul regimentului îi spune: „Sergent Popescu îți încredințez misiunea de a menține cu orice preț legătura telefonică între mine și Detașamentul care atacă cota 177,4.”

Sergentul Popescu Adrian își instalează postul telefonic într-una din cazematele ocupate de unde raportează situația luptelor.

Sbârânițul telefonului face pe Colonelul Comandant să pună mâna pe receptor și să întrebe pe Sergent: ce este Popescule? Sergentul Popescu raportează:

Să trăiți Domnule Colonel, Rușii ne contraatacă, Artileria să tragă în spatele cotei, pentru ai imprăștia.

Atât a fost de ajuns că Divizionul de Artilerie să tragă cu toate giurile de foc, pentru a zdrobi linia bolșevică.

Valurile de bolșevici sunt culcate la pământ atât de focul Artileriei cât și de focul puternic al armelor automate.

Dar valurile bolșevice nu se mai sfârșesc, și sub presiunea copleșitoare a dușmanului, ai noștri sunt siliți să părăsească cota, Sergentul Popescu Adrian, credincios misiunii primite, pune mâna pe telefon și raportează: Să trăiți Domnule Colonel, trebuie să părăsim cota. Rușii sunt mulți, câtă frunză și iarbă. Vă rog dați ordin Artileriei să tragă mai scurt.

În timpul acestor lupte schimbătoare, Sergentul Popescu Adrian ia o hotărâre eroică: de a rămâne pe cotă ori ce ar fi să conducă tragerile Artileriei pentru că să urmărească pe dușman, hotărâre pe care o comunică la telefon astfel: Domnule Colonel, au am rămas aici cu telefonul pentru că să conduc focul Artileriei căci altfel, nu putem să-i distugem și să cucerim definitiv cota. Acuma Rușii sunt la cel mult 150—100 metri departe de mine, vă rog dați ordin Artileriei să tragă.

Dacă eu nu vă mai chem la telefon până într-o oră, să știți că am murit eu nu-mi părăsesc telefonul decât atunci când bolșevicii mă vor omorâ.

Domnule Colonel, dacă mor, să știți că mor ferit, pentru că mor pentru scumpa noastră Românie.

Proecțiile isbesc în plin, țipetele celor fără Duramezu te înfioară. Orice mișcare a lor este observată de Sergent și comunicată la telefon iar Artileria trage cu o precizie năvălitoare asupra lor, sfărâmându-i în mii de bucăți.

In aceste clipe, la telefon se aude din nou vocea Sergentului Popescu Adrian, Domnule Colonel, Rușii sunt la mai puțin de 100

metri de mine, eu mor, să trăiți, Domnule Colonel, Artileria să tragă pe cotă, iar Infanteria să pornească din nou la atac, căci mai bine de jumătate din Ruși au fost omorâți.

Colonel Comandant, sta încurcat, cu receptorul în mână și-mi spune: Ai auzit, cere ca Artileria să tragă chiar pe cotă; să tragă chiar unde este el cu postul telefonic? Să știți că e scurt, dar repede e spulberată această pareră, căci Sergentul Popescu stăruie din nou, Sergentul Popescu și dragostea lui de Patrie, în ultimul moment și-a zis: mai bine o moarte eroică decât o viață rușinoasă.

Cota trebuia cucerită!
Din nou Artileria deslanțue focul năprasnic, asupra bolșevicilor care cad la pământ, alții fug, alții caută să-și facă gropi cu lopetile.

Sergentul Popescu, se află între bolșevici, le postuie săuzindul pentru ultima dată: Domnule Colonel, Rușii sunt aproape de mine au... și nu se mai aude nimic.

Între timp, lupta începe din nou pentru cotă.

Caporalul Roșianu, care era tot telefonist, la una din Comp. Detașamentului, printr'un curaj extraordinar a intrat într-o cazemată, de unde a pus pe fugă pe bolșevici și a capturat 2 Puști Mitraliere cu care s'a îndreptat spre P. C. al Regimentului. În drum spre P. C. a dat peste Sergentul Popescu Adrian căzută jos. La început, nu a știut ca să creadă, e mort sau rănit! Dar în scurt timp, își dă seama că nu e nici mort și nici rănit, ci că zuse istovit, cu telefonul alături.

Caporalul Roșianu îl ridică la telefonul și se îndreaptă cu el și cele 2 Puști Mitraliere spre P. C. al Regimentului, unde Sergentul Popescu Adrian, cu vocea stinsă raportează:

„Domnule Colonel, Mi-am făcut datoria! Seara, cota este ocupată de vânători și rămâne definitiv în mâinile noastre.

Sergent Popescu Adrian, fi mândru de fapta sa!

Capitan Gh. Bozar.

Uânătorii — mereu uânătorii noștri de munte

Nesfârșitul șir de victorii ale bravilor noștri vânători de munte s'a întregit cu o nouă mărturie de prețuire rezultată din cistarea Diviziei a 3-a de Munte prin comunicatul Cartierului General al Fuhrerului, din 13 Decembrie 1943:

„In cursul luptelor dela Sud de Kertsch, Divizia 3 Română de Munte, de sub comanda generalului de brigadă L. Mociulski, s'a distins în mod deosebit.”

Luptând timp de aproape un an pe frontul din Caucaz și Cuban, misiunea lor n'a fost dintre cele mai ușoare — trebuind să infrunte toate sacrificiile și eforturile pe care le cere un război epocal ca cel dela Răsărit. Dar morții aceștia, peste care s'au rostogolit toate veacurile de crâncenă urgie și năpastă, nu s'au desmintit nici de data asta. Apăsă pe umerii lor vânjoși o moștenire mare, transmisă din tată în fiu — și ei erau chemați s'o apere din nou cu pieptul și sângele — acolo pe unde n'a mai căleat picior străin din veacurile îndepărtate ale istoriei.

Pe fețele îmbujorate de mânie și eforturi năprasnice ale acestor aprigi luptători, oricine putea citi voința dărză de a nu se reîntoarce pe plaiurile natale fără trofeul victoriei — lupta lor pentru dreptatea națională necunoscând al drum. De aceea, când, în zilele lui Iancu trecut, inamicul a îndrăznit să-și măsoare din nou puterile cu ale lor, bravii vânători de munte s'au dovedit a fi nu numai neîntrecuți cuceritori de cazemate — ci și tot atât de neclintii apărători de poziții, formând zidul de granit de care s'au izbilit și fărâmat toate puternicele atacuri inamice dela Abinskaja, sectorul cel mai supărător pentru bolșevici.

După rectificarea frontului din Caucaz, divizia de munte, citată — între timp — printr'ua elegios ordin de zi pe Nașione de D-I Mareșal Ion Antonescu, a ocupat din nou un sector în regiunile Cubanului, unde a zădărnicit alte și puternice atacuri inamice. Valuri după valuri bolșevice au fost iarăși culcate la pământ de acești neobosiți ostași, care prin sforțările lor eroice au contribuit la glorioasa bătălie defensivă din sectorul de Sud al frontului de Răsărit.

Luptând acum în Crimeea, marea unitate de vânători s'a înclătat din nou cu aceiași dușman neînpăcui, undeva la Sud de Kertsch, distingându-se în mod deosebit, cum atât de măgulitor menționează comuni-

catul înaltului Comandament al forțelor germane. Au luptat și au biruit din nou — pentru că sufletul lor este mereu înălțat de aceeași dragoste de glie și neam, de aceeași neînduplecată voință de a nu se reîntoarce decât glorioși în Patria îndepărtată.

Flăcăii de moți — acești viforoși vânători de munte, intrați de mult în legendă, vor lupta cu aceiași avânt și mâine și poimâine pentru reînălțarea Patriei în stravechile ei hotare.

Pentru această Românie de mâine — pentru țara visurilor noastre de izbăvire și mărirea — ei vor infrunta întotdeauna cu neseceal avânt primejdii care ne-ar mai amenința de undeva.

Ei, vânătorii — mereu vânătorii noștri de munte...

ION I. FOGANA

Un erou din Căraș

Azi se împlinește un an de când fruntașul erou Rotariu Iosif dintr'un regiment de vânători de munte și-a jertfit

viața pe altarul Patriei, pentru drepturile noastre sfinte. Pe frontul din Caucaz într'o zi de iarnă viscoloașă eroul Rotariu Iosif cade străpuns de un glonte dușman. Născut în comuna Macoviște, județul Căraș, fruntașul Rotariu Iosif completează galeria eroilor bănățeni.

După o zi de lupte crâncene, pozițiile de apărare au căzut într'o pucere adâncă. Din când în când, prin văzduhul încercat cu nori groși de fum, ridicați de „cetașca bleșemată”, care arde de multe zile, se vede abărânițul de bondar obosit al căruia unii avion sovietic.

În șanțul de tragere sergentul major Mihai Ion, cu o joacă de coră pusă peste cap, citește rândurile primite dela bătrâna sa mamă, pe care o vede accea pe prăpa căsușii mici și albe, pită într'una două sălcii piângătoare.

Sbârânițul telefonului, îi face să tresară și să pună receptorul la ureche. Este anunțat de comandantul său de companie să fie gata pentru că, îndată după miezul nopții, se va face o incursiune la inamic, în direcția cotei 60, cu scopul de a se aduce prizonieri, pentru obținerea de informații, în vederea atacului ce urmează a se executa în curând. Primul care s'a oferit în mod voluntar a fost sergentul major Mihai Ion, cu o grupă de flăcăi curagioși din plotonul său.

In capul grupei sale, dispusă prin flanc, pentru a ocoti câmpul de mine care se întindea până la poziția inamică, se strecoară neobservat până la aproximativ 20 metri de cazemată. Se oprește o clipă, pune 2 mitraliere în bătaie pentru a-și apăra flancurile și pornește mai departe cu grupa împărțită în două spre cazemata inamică.

Tărăndu-se pe bură, fără a face decât mic șgomol, reușește să se strecoare până la 7—8 metri de cazemată. Un fluierat scut și bravii vânători de munte se repez asupra crenelurilor prin care aruncă înăuntru o ploaie de grenade și încercături de explozibil.

Sergentul major Mihai Ion se repez la ușa cazematei, o deschide și din prag capturează trei bolșevici, singuri supra viețuitori ai acestui cazan de foc.

Cazemata, făcută din blocuri mari și groase de beton, este aruncată apoi în aer prin explozia unor puternice încercături de explozibil.

Din cauza formidabilei explozii, frontul bolșevic este alarmat pe toată întinderea lui. Profitând de panică, sergentul major Mihai se retrage cu înreaga grupă 25—30 metri, când mai multe rachete cu parășută, pornite din linia inamică, în descoperă. Cramponați imediat la pământ, deschid un foc viu asupra poziției inamice și asupra bolșevicilor care pornesc la atac. Grupa sergentului major Mihai Ion contratacă viguros cu grenade și baionetele, aruncând pe bolșevici dincolo de cazemata fumegândă. Misiunea fiind îndeplinită, sergentul major Mihai Ion aruncă o rachetă verticală și imediat artileria noastră deschide un foc viu pe prima linie inamică, sub protecția căruia, grupa sergentului major Mihai Ion se retrage.

Ajunș însă la câțiva metri în fața poziției sale, este surprins de un foc viu de arme automate și brand-uri, iar un șom de pistol-mitralieră își face drum prin spațiile eroului subofițer Mihai Ion, zdrobindu-i pieptul pe care strălucește Virtutea Militară clasa II-a, câștigată tot prin acțiunile personale de vitejie în luptele dela Marea de Azov, Crucea de Foc clasa II-a, pentru acțiunile de bravură și vârsărie în luptele cu partizanii din munții Iaila. A fost propus pentru Virtutea Militară clasa I-a, în urma luptelor torioase dela Feodosia.

Este ridicat pe brațe de ostașii săi și dus în șanțul lor de tragere, unde eroul sergenț major Mihai Ion își să-și facă suprema datorie către Neam și Țară.

Iar, în adăpostul postului de comandă al companiei, întins pe frunze verzi și fag, își doarme somnul de veci, care a fost un viteaz între vitezi. Sergent major Mihai Ion ce și-a ostășii săi din victorie în victorie.

Cap. T. R. GANB

Condamnări la moarte pentru furturi, tâlhărie și omor în ore de camuflaj

București, 22. (Rador.) — Au fost condamnați la moarte de Curțile Martiale și execuția următorii:

Gh. Bercu de 25 ani din Cernăuți, Str. General Averescu 18. Blaț Klemen de 25 ani, din Cernăuți, Str. Romană 73, condamnați prin sentință Nr. 1533 din 11 Iunie 1943 a Curții Martiale a diviziei 8 infanterie pentru faptul de tâlhărie în timpul camuflajului, prin aceea că numiți, în cursul lunilor Ianuarie, Februarie și Martie 1943, în Cernăuți, înarmați cu revolvere s'au dat drept comisari de poliție și au intrat în casele mai multor locuitori, refugiați polonezi, unde sub amenințarea revolverului au purtat vicimile și le-au jefuit de bani, bijuterii și obiecte de îmbrăcăminte.

Săpunaru Gheorghe, de 24 ani, din comuna Baba Novac, jud. Satu-Mare, Manole Nicolae de 25 ani, din comuna Bălțați, jud. Iași, femeile Tudose Elena în etate de 21 ani, Parienenco Măroane de 28 ani, ambele din comuna Sculeni, județul Bălți, toți pentru crimă de tâlhărie în timpul orelor de camuflaj, prin aceea că în noaptea de 16/17 Februarie 1943 s'au introdus la locuința femeii Balizica Eugenia din comuna Mânăstiriște, județul Cernăuți, unde i-au astupat gura și au jefuit-o de bijuterii și bani.

Stăte Constantin, de 24 ani, de fel din comuna Aluniș-Prahova, a fost condamnat prin sentința Nr. 916 din 29 Martie 1943 a Curții Martiale din Constanța pentru faptul de tâlhărie cu omor în timpul orelor de camuflaj și constând în faptul că numitul, în seara zilei de 24 Martie 1943, înarmaț s'a introdus în locuința lui Buium Arion din Constanța, unde găsind pe colocatarul Glejner Adolf, i-a aplicat mai multe lovituri de cuțit.

După comiterea crimei și-a însușit o posesă cu 20.000 lei și un saculeț cu bijuterii.

Locuitorul Ferent Istoc, de 20 ani, din comuna Buhoci, județul Bacău, a fost condamnat de Curtea Martială a Diviziei 21 Infanterie prin sentința Nr. 358 din 29 Octomvrie 1942, pentru că fiind surprins de patrula de jandarmi în satul Bejghir Kid, jud. Bacău, că trăgea focuri de armă terorizând populația, a fost somat să se predea. Nu s'a supus și a tras un foc de armă omorând pe jandarmul caporal Berta Constantin.

Anton Petre, în etate de 38 ani, din comuna Cristian, jud. Sibiu și P. Ioan, în etate de 21 ani, din comuna Tălmaci, jud. Sibiu, au fost condamnați prin sentința Nr. 63 din 13 Ianuarie 1943 a Curții Martiale Sibiu pentru faptul de furt în timpul orelor de camuflaj. Ambii în noaptea de 16/17 Noemvrie 1942 s'au introdus în locuința lui Lapschanschi Ion, de unde și-au însușit obiecte de îmbrăcăminte și diferite alimente. În seara zilei de 16/17 Noemvrie s'au introdus în cărciuma lui Florea Vasile din Sibiu, de unde au furat suma de 900 lei.

Cherestea Dumitru, de 28 ani, din București, Calea Griviței 250, Dragomir Romul, de 20 ani, din București, Calea Griviței 250, Gompul Romul, de 20 ani, din București, Str. P. Petrescu 30, au fost condamnați de Curtea Martială a comandamentului militar al capitalei prin sentința Nr. 1128 din 27 Februarie 1943 pentru faptele de furturi în timpul orelor de camuflaj, tentația de tâlhărie și posedare de armă fără autorizație.

Numiții, constituiți în bandă, au comis mai multe furturi în timpul orelor de camuflaj dela diferiți locuitori din București. La locuitorul Halpern Nathan condamnatul Cherestea Dumitru a uzat de violențe. La condamnatul Dragomir Romul s'a găsit un revolver automat, pe care l-a deținut fără a avea autorizație legală.

Tușea Artenje în etate de 32 ani, din comuna Popeni, jud. Tutova, a fost condamnat de Curtea Martială a diviziei 21 Inf. prin sentința din 1 Septemvrie 1942

pentru faptele de tâlhărie cu omor, furt calificat în timpul orelor de camuflaj și furturi simple. Faptele constau în aceea că numitul, în noaptea de 22/23 Mai 1942 în Bărlad a intrat în locuința femeii Maria Cornea. Aci a forțat pe vicimă să-i dea bani și la refuzul ei a înjunghiat-o între coastă cu un cuțit omorându-o. Din casa și-a însușit suma de 180.000 lei.

În ziua de 3 Mai 1942 a furat dela cantonul C. F. R. Nr. 140 o capră, 5 găini și alte obiecte casnice.

În noaptea de 7/8 Mai a furat dela locuitorul Gh. Lungu din comuna Zorleni o juncă.

În ziua de 19 Mai a furat dela locuitorul Moșan Grigora din comuna Jigalia o perche de bol.

În noaptea de 18/19 Mai 1942 a furat dela locuitorul Alecu Munteanu din comuna Frunțișeni, jud. Tutova, mai multe obiecte casnice.

Femeea Constantin Dumitru, de 40 ani, din București, Str. Eduard Nr. 13, a fost condamnată de Curtea Martială a comandamentului militar al Capitalei prin sentința Nr. 5364 din 12 Noemvrie 1942 pentru faptul de tâlhărie cu omor în timpul orelor de camuflaj, fapt constatat în ceea că numita s'a angajat cu ziua în serviciul artistei Căpan Maria Elsa, pe care a atras-o în Câmpul Dămăroaia în seara zilei de 25 Octomvrie 1942 sub pretextul efectuării unor farmece. Aci a ucis pe numita artistă, i-a luat haina de blană, după care s'a înapoiat la locuință, de unde a furat mai multe obiecte de îmbrăcăminte.

Pungaș de trenuri înaintat Curții Martiale

Poliția din Arad a înaintat parchetului militar al Curții Martiale din Timișoara pe inculpatul Ioan Prundeanu, de 30 ani, din comuna Nadăș-Arad, care a mai suferit o condamnare de un an închisoare la Curtea Martială pentru dezertare. Trimis la Sărata, pentru reabilitare, infractorul a pornit prin țară și a comis mai multe furturi în trenurile Arad-București, jefuind numeroși călători, de haine, cufere și bani. Dela un unchiu al său din Nadăș, în easa căruța a pătruns prin spargere, el a furat suma de 16.000 lei.

Ciudățeni

Tranzitul este mijlocul de transport util, supra încărcat în oarele când oamenii, forțați de treburi, se grăbesc ca să ajungă mai repede la destinație, birou, școală, teatru, etc.

Găsești în aceste momente personajul „ȘTI D-TA, CINE SUNT EU”, propiți în ușă la ieșire.

Ferească Dumnezou să ațingi acest ilustru personaj, fiindcă imediat se scandalizează și nu de puține ori face loc busculadelor și insultelor încrucișate.

Nici un fel de solitudine pentru bătrâni, copii sau femei.

Așezat ca o ploșniță, ocupă ieșirea tramvaiului și nu vrea să se deranjeze.

Câte odată se dă jos pe unde nu trebuie, adică pe acolo unde cei grăbiți caută să se urce.

Este dreptul obraznicului și să poartea ceva să nu-i facă loc atunoi, oă tună și fulgeră.

Regulele de poliție și omenie nu-i sunt cunoscute.

Când îndrăznești să-i aragi atențiunea vociferază, te ia de piept și te întâmpină cu:

„ȘTI D-TA, CINE SUNT EU”. Ori cine ai fi D-a; damnul meu, sau doamna mea, ești lipsit de bun simț și bagă de seamă că poți fi: „PUS LA RESPET”...

Cinema CORSO Cinema

Filmele filmelor Luni, 21 Ianuarie 1944
MUZICA, DRAGOSTE, SENZAȚIE, AVENTURI, DANS

Mător, Duminecă ultima oară

1323

„Crucea Roșie” Timișoara mulțumește donatorilor pentru „Bazar”

Firma Braun; Dl. Prochaska Eduard; Dl. Augustin Gianone; Dl. Schafar; Firma Simic și Toacă; Dl. Ruppert Carol; Frații Mecher; Firma Star S. I. N. C.; Dna Freund Margareta; Firma Socotex; Dna Oniga Ersita, Fabrică de Bere Timișoreană; Farmacia Braun; Novalux; A. E. G.; Vita S. A.; Dna Maria Româner; Dna Alexandrescu; Doșoara Vali Fieraru; Firma Texta; Firma Kawe; Firma Rimex; Firma Bröder; Farmacia Steaua; Farmacia Iacob Pența; Firma Ursu; Firma Friend Albert; Farmacia Cristea; Firma Nothof; Parfumeria Eute; Firma Rimex; Dna Vasca Fica; Firma Galvan; Liceul Militar; Dl. Reichelt; Firma Guidi; Dl. Traian Granatir. (Urmează)

Șoșoni și Galoși

și tot felul de articole de cauciuc repară în mod special în 48 ore

ATELIERUL MECANIC ȘI DE VULCANIZARE

Propr. Balint Ludovic

Timișoara II, Str. Măceșal Joffre 5

Oprirea Piața Traian

Inreg. Cam. de Muncă Nr. 42.784/943.

1405

Filme

plăci, articole fotografice

CENTRALA-OPTICĂ S. I. N. C.

Simion Bura & Co.

Timișoara, Bul. Reg. Mihai I. No. 2.
Reg. Com. 67/1211/1941.

1397-3

Filateliști

Avem în depozitul nostru țiferie varietăți de mărci neuzate din toată Europa.

Cumpărăm colecții.

La cerere trimitem Lista de Prețuri pentru mărci românești și străine.

La noi se găsește Catalogul Zumstein, pe anul 1944.

SOC. PRINCIPELE MIRCEA BUCUREȘTI

Str. Dionisie Lupu 34.

1324

1357/1

ARADUL CULTURAL

Exemplul admirabil al unui restaurator dela Arad

De la acest loc s'a cris de foarte multe ori despre felul cum se practică astăzi comerțul și s'a arătat într'altfel că și bransa comercianților, ori dacă doriți a negustorilor își are și ea neazurile sale, dar — să admitem și asta — și bucuriile sale. Care trag în balanță mai mult n'as; putea spune și asta cred că nici nu interesează, mai ales că dacă am avea la dispoziție adevărata situație a comerțului cetățean, care s'a dedicat acestor indeletniciri, poate și fiscal s'ar sesiza și revin urmate de ce s'ar face și noi prin scrisul nostru un dram de rău acestor oameni de treabă, care din păcate se văicăresc prea mult și în foarte dese cazuri, poate nu ne cea mai bună dreptate. Dată să lăsăm pentru moment această latură a pomenitei bresle și să căutăm să vedem dacă într'adevăr negustorii, (onora dintre aceștia nu sunt mulțumiți de această necin și se pretind că sunt „comercianți”. Păe, n'am nimic de zis). Ceeace vreau să spun, mai ales în legătură cu comerțul dela noi, este că el a luat o foarte învucurătoare dezvoltare și că elementul românesc n'pătruns acum deabinele în această bransă a câștigurilor și a preocupărilor noastre de toate zilele. Acolo, cum se spune, unde omul sfintește locul, totul merge de minune și nimeni nu-și poate ridica cuvântul împotriva celor care își fac datoria. Sunt însă și alte persoane, și tot din bransa comercianților, care spre deosebire de cei arătați mai sus, se plâng mereu și împotriva tuturor și nimeni nu-și ajută, că clienții îi ocolesc, că fiscal este prea aspru și că în fine nici autoritățile nu le dau atenționea cuvenită, ne mai amintind că au cuvinte de ocară la adresa tuturor instituțiilor financiare care nu-și ajută cu capital și în fine câte nu spun acești oameni. Mai mult, Am auzit din gura mai multora și asta cu se spune cu urechile mele, că datorită marilor impuneri ce li s'au făcut cei mai mulți dintre comercianții români vor trebui să închidă și să lichideze prăvăliile lor, lăsând pe piață numai elemente straine, care apoi își vor face de cap neavând concurența cuvenită din partea comercianților români adevărați. Dela data impunerilor și până astăzi au trecut zile suficiente, dară nu chiar luni și mi se pare că niciunul dintre cei care se văicăreau mai tare, nu și-a lichidat întreprinderea. Asta firește și spre bucuria noastră, dar mai ales spre mulțumirea celor interesați, în mod direct. La o constatare ce a avut loc, ca să vă arăt și un caz dintre cele mai frumoase de felul cum gândesc un adevărat comerciant român, mai ales pe timpurile acestea de război, cei mai mulți dintre cei prezenți la consfătuire se plângeau că dările sunt prea mari, că formalitățile sunt nespus de complicate și că atâtea cărți trebuie să conduci încât nu mai ai nici timp pentru a-și vedea de meseria lor principală care este negoțul. Te prea poate că aci nu o leacă dedreptate dar până ună ai tă caie mai multe prejăti de felul acesta au fost invinse și comerțul merge, de bine de rău dar merge și asta-i principalul în toată vremea. Dar ca să revin la cazul din chestiune, iată vă spun că dintre cei prezenți numai un singur proprietar de restaurant a găsit că nimic nu este greu de învins când omul știe să-și facă meseria. Mai mult Dsa a spus într'altfel că acum țara se află în cel mai crâncen război și că prin urmare are nevoie de bani, ce se cer pentru duce ca războiului „Eu sunt gata să dau orice mi s'ar cere pentru chelălăile împreunute cu nevoile bugetului statului, mai spune simpaticul comerciant român arădean, dar să n' se lasă și nouă posibilitatea de a câștiga”. Iar în continuare mai spune: și nu eram cine știe ce mare lucru, decât să putem ucra noi acasă ca să dăm celor care luată de parte pentru apărarea hotarelor țării românești. Căvințole acestui sincer român și de la noi au găsit un larg ecou în suflătele tuturor celor prezenți, care l-au aplaudat copios pentru sinceritatea și curajul. Găsesse că trebuie să trec pe războiul și acest amănut, poate pentru mulți fără nici-o însemnătate dar totuși de cea mai mare importanță pentru felul cum trebuie să gândescă și să făpuia-

să orice român dela noi și din orice colț al țării noastre. Și ni-am zis, așa trebuie să fie și comerciantul și negustorul român de pretutindeni. Iată așa trebuie să gândescă un român adevărat și să nu se tot plângă căci asta denotă slăbiciune și lipsă de demnitate. Viața este o luptă continuă și ea trebuie cucerită prin a fi învins toate greutățile ce ni

se abat în cale, căci ea numai așa aduce mulțumire și deplină fericire. Să învețe mulți din povețele pe care le-a dat atât de spontan și atât de sincer d. Ruja, proprietarul restaurantului „Grănicerul” din Arad. Căvințele dsale pot fi urmate și de alții. Merită luare aminte.

I. D. Dabiciu.

Ce pățește omul când își ascunde banii sub dușumea

Întâmplările celor care și ascund banii în locuri „sigure” sunt multe și cu toată „siguranța” locurilor, ei se „ard” aproape întotdeauna, prăpădind, într'un fel sau altul banii adunați, zi de zi, prin muncă și trudă. Așa a pățit și aprod. Vasile Ciarnău, aprod la o instituție din localitate. Dar să povestim faptele:

Înainte cu câteva zile, mai precis la 18 Ianuarie, în timp ce Vasile Ciarnău, lipsea, împreună cu soția sa de acasă, a venit un horoar ca să ardă coșul. Acasă era numai băiaul aprodului de 19 ani. În prezența acestuia, coșarul și-a făcut datoria: a ars coșurile și a plecat. Seara când Ciarnău s'a

întors acasă, căiațul l-a spus că a fost coșarul. Lucrul acesta l-a constatat și Ciarnău, pentru că meseriașul „purător” de notoc — după superstiția poporului — a ars, odată cu coșurile și scândurile dușumelei. Dacă ar fi ars numai scândurile nu ar fi fost, poate, necazul așa de mare. Însă sub scândură a fost ascunsă și toată agoniseala de ani de zile a unilului său, baș, Vasile Ciarnău, suma de 35 000 lei.

Eietul om, disperat că banii adunați cu atâta trudă au ars odată cu dușumeaua, s'a prezentat poliției unde a depus o reclamație împotriva hornarului necunoscut, care arzându-i coșurile, l-a ars și bruma de avere ce și-o adunase...

Instrucțiuni pentru apărarea pasivă

Se aduce la cunoștința publicului Instituțiilor și întreprinderilor, că pentru a putea face față pericolului aerian (și în special stingerea bombelor incendiare) până la intervenția formațiilor de Apărare Pasivă, sunt obligati a lua următoarele măsuri:

1. La fiecare bloc, instituție sau întreprindere să existe câte un observator, de incendii, care în timpul alarmei va sta în pod având misiunea de a stingea bombelile incendiare.
2. Fiecare imobil să aiba rezerve de apă în lărdăie, găleți, bide etc și în special saci sau lăzi cu nisip la pod și pe sălile fiecărui etaj.
3. Trebuie depozitele de mobile sau materiale incendiare vor lua măsuri ca să aibe extincătoare lăzi cu nisip și mobilă sau materialul incendiabil va fi disperțat ca să nu se

aprinză toate ocaia având căi de acces cât mai bune pentru a se putea stingea incendiul în cel mai scurt timp.

4. Toată populația își va avea pregătită valiza cu îmbrăcăminte și alimente strict necesare, lămpi de buzurare sau felinare pentru a putea face față în cazul când curentul electric va fi întrerupt.
5. Fiecare familie își va avea șanțul de adăpost pregătit, și nime întrerupt.

Instituțiile de stat vor lua măsuri de protejarea arhivelor și în special actele importante și lucrări de valoare.

7. Șeful de Sector și de Stradă vor controla la fiecare casă existența materialelor și instrucția personalului, rămânând direct răspunzători de buna organizare, instrucția și încadrarea fiecărui imobil.

INFORMAȚIUNI

— AREȘTAREA UNOR EVREI HOȚI.
Zilele trecute febrice Fitu din str. 1, De remerie a anunțat poliția că necunoscuți s'au introdus în atelierul fabricii de unde au furat o cură de transmisie și diferite mărfuri. Poliția, în urma cercetărilor făcute a prins pe Vasile Bosch și Andrei Lichtblau, dezertori dintr'un detașament de lucru. Lucrurile furate au fost găsite la locuința infractorilor. Cercetările continuă.

— CĂRCIUMI INCHISE PENTRU NERESPPECTAREA ORELOR DE INCHIDERE. Poliția a închis și sigilat, pe timp de cinci zile, următoarele cărciumi: Elena Ardelean din Calca A, Vlaicu și Gheorghe Frențiu din str. Miron Costin 22 Cărciuma Doamnei Curții din str. Podul Deleanu 12 a fost închisă pe timp de 10 zile, fiind recidivistă.

Atențiune Doamnelor!

Vizitați numai SALONUL DE COSMETICĂ

IULIA HAJDU

ARAD, Str. M. Eminescu Nr. 20—22.   Telefon : 21-81

Autorizat de Onor. Ministerul Sănătății

SPITALUL GERMAN ARAD

Str. Iosif Vulcan Nr. Telefon: 24-91

Se primesc bolnavi în afară de boli contagioase și mintale

Spitalul posedă : Secția chirurgicală, secție de boli interne și secție de ginecologie

Spitalul este organizat după cerințele moderne.

TEATRU

„NU MAI BEAU”, nu se reprezintă la Arad din motive tehnice.

În ziua de 24 Ianuarie (Ziua Unirii), Uniunea Națională a foștilor combatanți „PRUT ȘI VOLGA” aranjează un mare festival național cu concursul scriitorilor C. BARCAROIU, cu care prilej se va reprezenta episodul eroic „SUPREMA JERTFA” precum și numeroase dansuri naționale cântăce populare. Concertează orchestra națională ALECU MARTAC. Decorurile sunt semnate de GARULI, pictor scenograf. Bilete la Agenția Teatrului Ilies, telef. 22-25.

— PROCES AMANAT. — Tribunalul amănat, pentru completarea probelor, procesul pornit împotriva predicatorului baptist Tudor Iov din Curtici, care a botezat 21 persoane între 14—21 febr. a respecta legislației naționale.

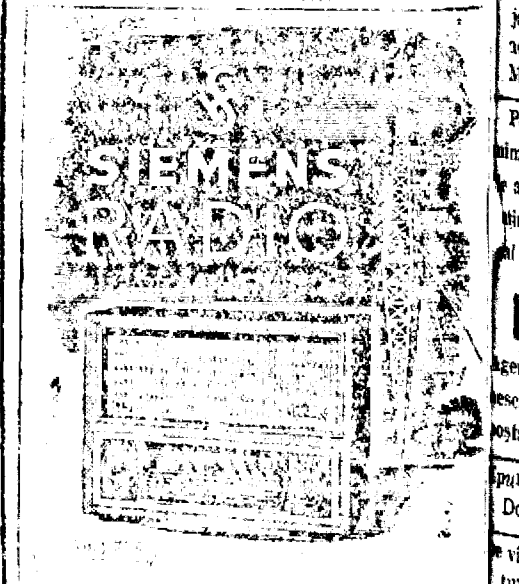
— A INTRAT CU FORȚA ÎN CASA VECHINULUI. — Măcliarul Aurel Fursan din str. Grigorie Coșea, a fost condamnat la trei luni închisoare corecțională, 5000 lei amendă și 7000 lei despăgubii civile în favoarea pantofarului Ioan Besti, în casa căruia a intrat cu forță și l-a palmuit.

— S'A ORDONAT ARESTAREA UNUI NOTAR. — Joi urma să se judece în fața tribunalului local procesul pornit împotriva notarului Ștefan Fiueraș din comuna Ianca, județ Rovaniți, pentru delapidarea sumei de 18 600 lei, săvârșită pe când era funcționar la primăria comunei Sofronea. Acuzatul, deși citat în regulă, nu s'a prezentat la dezbateri. Tribunalul a ordonat arestarea lui.

— CONDAMNAT PENTRU FURT AMENINȚARE. Săseanul Gheorghe Ardelean din Miiș, a fost condamnat la trei luni închisoare și 4000 lei amendă, pentru că a furat diverse lucruri dela Ștefan Ciont, pe soția lui Gheorghe Vuia a amenințat-o cu moartea.

— O LUNA ÎNCHISOARE PENTRU CĂ S'A BĂUTUȘIIA. — Muncitorul Nicolae Colm din Micălnca a fost condamnat la o lună închisoare pentru că și-o bătușia, răzându-i lekăuni corporale grave.

Renunțate vinuri dela vile
PALAVICINY fost ZELINSKI
găsiți numai la
EDMUND WAGNER
Bul. Regele Ferdinand 57, Tel. 21-25
Depozit de vin și țică în mare
asortiment.

Reprezentanța
și mare asortiment la firma
„LIBRO” PAULA MER
ARAD, Bul. Regina Maria
Telefon: 19-25

SOCIAL - ECONOMIC

MICA PUBLICITATE

Lej cuvând apare în fiecare zi. Anunțuri se primesc la Administrația ziarului în Str. Mărășești Nr. 1. Telefon Nr. 11-28.

Cant femeie la toate. Frizeria Jäger, Hotel Vulturul Alb.

Închiriez atelier de nasturi și peptene. În perfectă stare de funcționare. Adresa, Arad, Calea Romanilor Nr. 29. Telefon: 26-19.

Redacția ziarului „DACIA” pentru Arad, caută funcționară cu practică de birou. A se adresa în fiecare zi la sediul redacției Arad, str. Mărășești Nr. 1, Telefon Nr. 11-28.

Cant cameră mobilată cu intrare separată. Adresa la ziar.

CAUT două camere goale pentru birou în centru. Adresa la ziar.

CAUT bucătăreasă perfectă. A se adresa la ziar.

Se caută vânzător de ziare cu câștig bun. Adresa la ziar.

Cumpăr în comision, vând haine folosite, bărbătești și femeiești, Florica Groza și Comp. comision de haine uzate, Strada Mariei Chendi 11, parter.

Războiu de țesut modern și furcă de tors de vânzare. Calea dr. Ioan Suci 100.

Blană mână mare extra-fină de vânzare din bunăvoință la Blănar VLAD, Strada dr. Petran.

Se caută urgent servitoare de preferință mai tânără, cu acte în regulă și salariu bun. Se va prezenta în fiecare zi la doamna Epure Arad, Str. Dr. Ștefan Cicio Pop Nr. 14, etajul II.

De vânzare la casa de comision „TEMPO” mobile și moderne, dormitoare, camere combinate, mese de scris, dulapuri cu roți, masă de scris american, mașină de cusut, bibelouri și vase. Mare asortiment în covoare indigene și orientale. Prețuri de ocazie! „TEMPO” Arad Bul. Regina Maria 12, Tel. 19-75.

Frizeria Jäger caută ucraincă origină etnică română, cu câștig între 4—5.000 lei lunar. Adresa Hotelul Vulturul Alb.

De vânzare o pereche bocanci Dermata noui No. 44 Str. Moise Nicoară 10, sub poarta stângă.

Caut camera mobilată pentru 1 Ianuarie medic sublocot. Adresa la ziar.

Mod Restaurant și Cafenea complex, aranjate, din cauză de boală. Doritori se vor adresa proprietarului Mălu Dionise, Str. Mareșal Averescu Nr. 2, Arad.

Pentru Monitorul Oficial București: primim și garantăm apariția la timp, convocări, adunări generale, bilanțuri și alte publicații. Abonamente pentru Monitorul Oficial și prelungiri de abonamente.

RECLAMA

Agencia de publicitate. Arad, Strada Emilianescu Nr. 4. Telefon Nr. 17—11. Comenzi postale din provincie le satisfacem la timp.

Șepci Angora de vânzare. Strada Tribunalului Dobra 9.

De vânzare c haină bărbătească nouă pe statură mijlocie, preț convenabil, Str. Mărășești 8, Lăptărie.

CROITORIA OSCAR WALDER
Arad, Strada I. G. Duca 15—17 et. I.
Croitoria sus la etajul I, execută
DUPĂ COMANDA TOT FELUL DE HAINE

Cinema „FORUM” Arad

Repr. la orele 3, 5, 7 și 9 fix Tel: 20-10

Azi! Un film de mare succes. Realizație cinematografică dedicată tinereții, dragostei, muzicii și veseliei

Intâlniri în noapte

cu:

Carla Del Poggio, Leonardo Cortese

Un spectacol amuzant cu o interpretare și regie desăvârșită

CINEMA ROYAL ARAD

Diffuzarea sonoră excelentă. — Sala bine încălzită.

STRADA ALECSANDRI 2

Azi

veți râde cu lacrimi, comedia cea mai bună, cea mai reușită și cea mai amuzantă a celebrului comic MACARIO în filmul

Mătușa lui Carol

în rolul principal feminin apare Macario, faimosul comic italian în toalete superbe

Reprezentările încep la orele 3, 5, 7, și 9 fix. în Duminică și sărbători legale MATINEU la orele 11,30 cu intrare generală de lei 60.

Cinema CORSO Arad

Telefon 23-64

Reprezentări 3, 5, 7, 9 fix

Un film așteptat de toată lumea

„Cele două orfeline”

cu Alida Vali și Maria Denis

Cinema ARO

Telefon: 24-45.

Începutul reprezentațiilor 3, 5, 7 și 9.

Cel mai mare film al secolului: Doris Duranti și Carlo Nichi

LEUL DIN DAMASC

În acest film admirabil se desfășoară în fața publicului tot secretul și eroismul orientului în mod nemai văzut până în prezent.

Duminică și sărbători la orele 11,20 MATINEU cu preț redus

Cinema URANIA Arad

Telefon: 12-32.

Cinema de premieră. Proiecție ireproșabilă. Sala bine încălzită.

AZI!

Repr. la 3, 5, 7 și 9 fix

Viața și opera marelui constructor german

DIESEL

cu așii Germani:

WILLY BIRGER,

HILDE WEISNER

Un film nchinat sacrificiului, adus științei și omeniei. Viața de chin și sbucium a marelui constructor
JURNAL — Toate grauitățile suspendate.

CALEIDOSCOP

FARMACII DE SERVICIU
23 IANUARIE 1944

Dr. Dich Str. Consistorului colț cu Mărășești Telefon 17-68.

Dr. Karpăți, Gara Podgoria
Mumuianu, Calea Atrui Viaicu 90. Serviciul permanent

24 IANUARIE 1944

Kalman, Piața Avram Iancu Tel. 15-00.

Ghinaciu, Str. Mărășești 68. Tel. 12-01.

CINEMATOGRAFE

23 IANUARIE 1944

FORUM: Intâlniri în noapte.

URANIA: Diesel

CORSO: Cele două orfeline.

ROYAL: Mătușa lui Carol.

ARO: Leul din Damasc.

Subsecretariatul de Stat al Muncii

Direcția Administrativă a Personalului.

Nr. 140 932/5/I/1944. — J. Nr. 10.647/1944

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștința celor interesați că se vor ține la Subsecretariatul de Stat al Muncii din Str. Alex. Donici Nr. 36 București în ziua de 21 Februarie 1944, ora 3.30, precum și la Inspectoratele Regionale ale acestui Subsecretariat de Stat examen pentru ocuparea posturilor vacante de dactilograf (e), în zilele următoare în dreptul fiecărui Inspectorat, după cum urmează.

La Inspectoratul Regional al Muncii Timișoara se va da examen în ziua de 27 Ianuarie 1944, ora 3.30 pentru ocuparea posturilor vacante de dactilograf (e) dela Instituțiile pendinte de acest Subsecretariat de Stat, în județele: Timiș, Caraș, Severin, Arad, Hunedoara, Ilior și Mehedintzi.

La Inspectoratul Regional al Muncii Sibiu se va da examen în ziua de 3 Februarie 1944 ora 3.30 pentru ocuparea posturilor vacante de dactilograf (e) dela Instituțiile pendinte de acest Subsecretariat de Stat din județele Sibiu, Turda, Făgăraș, Târnava-Mare, Târnava-Mică, Alba Dolj, și Gorj.

La Inspectoratul Regional al Muncii Iași se va da examen în ziua de 3 Februarie 1944 ora 3.30 pentru ocuparea posturilor vacante de dactilograf (e) dela Instituțiile pendinte de acest Subsecretariat de Stat, din județele: Iași, Vaslui, Botoșani, Botoșani Roman, P. Neamț și Faia.

Cele ce doresc a se înscrie la a se examina, vor înainta odată cu cererea de înscriere următoarele acte:

- 1) Certificat de naționalitate.
- 2) Certificat de origine etnică
- 3) Extras de naștere.
- 4) Certificat că nu a suferit vre-o condamnare pentru fapte prevăzute de art. 139 din Codul Funcționarilor Publici.
- 5) Certificat de bună purtare
- 6) Certificat de studii: Absolvența liceului sau a unei școli echivalente.
- 7) Petiționari: bătați, vor depune și certificatul de satisfacerea legii recrutării.

Se menționează, că în caz de lipsă de candidați cu titluri superioare, vor fi admiși și candidații cu absolvența școlii elementare de comerț, a gîrnaziului teoretic, a gimnaziului comercial sau a școlilor echivalente. Absolvenții sau absolventele școlii profesionale, nu pot candida la acest examen. Candidații (ele) trebuie să aibă vârsta de cel puțin 15 ani și de cel mult 35 ani. Concursul va consta din următoarele probe:

- a) Verificarea actelor și a condițiilor de admitere
  - b) Vizita medicală.
  - c) Proba dictării.
  - d) Proba copierii.
- Probetele dela punctele b și c sunt eliminate.

Ministru Subsecretar de Stat:

ss. Eusev

Pentru conformitate:

M. Jurescu.

Subsecretariatul de Stat al Muncii

— Direcția Personalului —

ULTIMA ORA

Situația fronturilor

Dela cartierul general al Führerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

La nord-est de Kerci au fost respinse atacuri sovietice sprijinite de tancuri.

În spațiul Saschoff trupele noastre au respins, în lupte dârze, mai multe atacuri inamice. La vesi de d. Reșița au dat greș și erii mai multe atacuri ale sovieticilor. În terenul acoperit cu tufisuri a fost nimicit un grup de luptă inamic care făcuse o pătrundere.

În cursul mării bătălii de apărare, începând la 13 Decembrie 1943 în sectorul Vitebsk, trupele noastre, de sub comanda generalului Reinhardt, au respins, în lupte grele, atacuri sovietice date cu peste 50 divizii de infanterie și puternice formațiuni de tancuri, zădărnind astfel străpungerea operativă a sovieticilor, pricinuid inamicului pierderi sângeroase în oameni și material de război. Până la 18 Ianuarie 1944, sovieticii au pierdut în acest sector peste trei milioane morților. Au fost trecute cu mult numărul răniților. Au fost capturate sau nimicite 1203 tancuri și 319 tunuri sovietice.

La nord de Nevel, sovieticii au continuat atacurile lor în toți cursul zilei de ieri. Trupele noastre și-au ținut pozițiile și au nimicit un mare număr de tancuri.

La nord de lacul Ilmen și la sud-vest de Leningrad au dat greș numeroase atacuri date împotriva sectoarelor recitificate ale frontului.

Pe frontul din Italia de sud, inamicul care atacă cu forțe superioare, a reușit, după lupte crâncene, la sud-vest de Cassinoforte, o pătrundere. Prin contra-atacuri date după planuri bine concepute, inamicul a fost respins pe liniile sale de plecare la atac. Într-o altă pătrundere, de la nord-vest de Minturno, se mai dau lupte.

Atac englez împotriva unui convoi naval german

Berlin, 22 (Rador). — Joi dimineața opt avioane torpiloare engleze au atacat un convoi german care naviga în fața coastei de nord-vest a Norvegiei lângă Egersund.

Cele mai multe dintre avioanele atacatoare au putut fi îndepărtate. Unul din vase a primit o lovitură în plin la prora dar a putut continua să navigheze. În cursul atacului, care a fost în cea mai mare parte dela mică înălțime, trei avioane engleze au fost doborâte.

Vasul german avariata a putut intra într'un port din apropiere.

Forțele germane dela sud de Vinița au scăpat de cîștele sovieticilor

Vinița, 22. (Ep). — Intenția comandamentului suprem sovietic depe frontul ucrainian de vest, de a izola armatele germane dela sud de Vinița distrugând prin aceasta calea de aprovizionare a armatei germane de sud, a eșuat prin o înfrângere. Conducerea germană a sesizat tînta sovieticilor, cucerirea unui nod feroviar al liniei Lemberg—Odessa, deși nu era precis asupra momentului atacului. Cu toate acestea bolșevicii au reușit în zorii zilei de 9 Ian. să se treacă Bugul cu 40 de tancuri și să infiltreze în regiunea dela sud de Vinița cu 3 brigăzi de gardă și cu brigada a 8-a mecanizată. Din cele 40 de tancuri au fost nimicite într'un restimp de 85 minute 27, restul de 13 au fost nimicite în

Sovieticii au încercat un nou atac pe frontul de Răsărit

--- Fortăreața Helgoland a fost inezestrată cu cele mai moderne arme ---

fușă Defensivă celor 40 de tancuri au făcut-o tancurile germane „Tiger”. Statul major al corpului 11 blindat de gardă, care înainte avea sediul într'un sat la est de Vinița, după această înfrângere

a dat ordin blindatelor să se mute spre est pentru a se sustrage de incercuire dinspre nord de unde înaintau divizii germane specializate în lupte din apropiere cu blindate.

tamentul prizonierilor în concordanță cu convențiile internaționale.

Deschiderea primei școli de planorism în Japonia

Tokio, 22 (Rador). — S'a anunțat oficial că prima școală de planorism din Japonia va fi deschisă în luna Aprilie a anului în curs. Pentru înființarea școlii a fost alocată suma de 800.000 yeni.

Cursurile vor dura trei ani.

Rezultatul colectei de iarnă „Hitler-Jugend”

BERLIN, 22. (Rador) Colecta „anului de iarnă” făcută pe stradă de către membrii organizației „Hitler-Jugend” zilele de 18—19 Decembrie a dat un rezultat provizoriu împreună cu suma adunată din vânzarea jucărilor de Crăciun, în sumă de 43.277.69,82 mărci, ca în anul trecut de anul trecut a fost strânsă 34.851.639,37 mărci.

Noua compunere a Camerei Deputaților din Statele Unite

GENEVA, 22. (Rador) După ce s'a anunțat serviciul britanic de informații Camera Deputaților din Statele Unite a schimbat situația politică în urma completării ultimelor două locuri care au fost ocupate de republicanii aleși în statul Pennsylvania.

În prezent, camera deputaților are următoarea compunere: 217 democrați, 209 republicani, 4 reprezentanți din teritorii și 5 locuri libere.

SENTINȚA ÎN PROCESUL COMUNIȘTILOR DIN BUDAPESTA

BUDAPESTA, 22. (Ep). DUPĂ CE A FOST COMUNICAT ZIARUL DIN BUDAPESTA „NEPSZAVA” CURTEA MARTILOR A TERMINAT PROCESUL DOCTORILOR CHIS ÎMPOTRIVA A 38 DE COMUNIȘTI ÎNVINUȚI PENTRU ACTIUNILE ÎMPOTRIVA SIGURANȚEI STATULUI. CINCI ACUZAȚI FOST CONDAMNAȚI LA MOARTE ÎN 25 LA PEDEPSE PRIVATIVE DE LA LIBERTATE ÎNTE 6 ANI ÎNCHISORILE ȘI 20 ANI MUNCA SILNICĂ.

La San Juan continuă cutremurele

Buenos Aires, 22. (Rador). Luptele de evacuare a întregii populații din San Juan continuă cu mare înfrîngere deoarece din când în când se mai scutură cutremure și din crăpăturile mîntului au început să țâșnească izvoare de apă fierbinte.

GENEVA, 22. (Rador). O telegramă din Washington anunță că observatorul meteorologic a anunțat oficial că cutremurul dela San Juan a fost tot de mare ca și cutremurul dela San Francisco din anul 1906.

Insula Helgoland fortăreață germană

Berlin, 22. — Insula Helgoland nu a fost uitată din planul defensiv al încercării de invazie a inamicului ci a fost cuplată de feldmaresalul Rommel în sistemul de apărare general, ca o fortăreață de primul rang.

În presa germană se publică fotogra-

fii despre fortăreața Helgoland a căror instalații au trebuit să fie nimicite în urma dictatului dela Versailles și care acum a fost inezestrată cu cele mai moderne arme defensive devenind astfel cel mai puternic bastion al uriașelor instalații care apără de inamic coasta europeană.

Pe frontul de Răsărit sovieticii au încercat un nou atac

BERLIN, 22. (Ep). Pe frontul din răsărit ziua de ieri a fost caracterizată prin năraie atac al sovieticilor din sectorul de nord. Trupele germane au interceptat în sectoarele prescurtate dela sud de Oranienbaum, Leningrad precum și la Novgorod toate atacurile sovietice pricinuid inamicului grele pierderi. Și la nord de Nevel au fost interceptate atacurile bolșevice nimicindu-se numeroase tancuri. În regiunea Vitebsk activitatea de luptă nu a crescut în intensitate. La

vest de Reșița au eșuat atacurile repetate ale sovieticilor. În cursul unor măsurii luate de trupele germane, pătrunderea au fost curățite. În regiunea Saschov atacul și contraatacul se succed cu toate acestea defensivă germană este pe primul plan. S'a reușit curățirea a mai multor localități de inamic. Cu ocazia reluării atacurilor sovietice la nord-est de Kerci unitățile inamice pregătite pentru marș au fost zdrobite de focul artileriei germane.

EFFECTELE NIMICITOARE ALE TUNULUI RACHETA ANTI-AERIAN GERMAN

Stockholm, 22 (Rador). — Ziarul suedez „Folkets Dagblad” publică declarațiile unui suedez, care a fost de față la atacul aerian asupra Stetinului, în care se descrie efectul distrugător al tunului racheta, cu care au combătut avioanele germane de vânătoare bombardierele aliate. De câte ori proiectilul unui astfel de tun racheta nemerea ținta, avioanele cele mai mari explodau instantaneu și se desfaceau în bucăți. Echipajele nu mai aveau nici o șansă de scăpare. Noile avioane de vânătoare germane dispun de o putere de ascensiune fantastică. Suedezul a mai declarat că nu este de mirare că marea luptă aeriană de Marți a avut un rezultat

atât de favorabil pentru germani. El susține că deține informații după care avioanele de vânătoare germane ar fi luate și cu un nou tip de bombă sau torpilă aeriană, care ar fi avut deasemenea un efect nimicitor. Afirmatia anglo-americanilor că atacul de Marți ar fi lovit greu industria aeronautică germană, sunt privite de suedez ca mincinoase, deoarece Reichul German, spune el este destul de vast ca să-și plasze industria sa aeronautică în locuri ce nu pot fi ușor găsite de aviația inamică. Afară de aceasta avioanele sunt construite în pieșe, care se fabrică în suje de locuri diferite. Aliații vor avea încă prilejul să afle cât de mare a fost industria aeronautică germană în ultima vreme.

Soldații americani nu mai vreau să lupte

Stockholm, 22 (tp). — Ziarul american „News Week” publică un articol al corespondentului său de război, Neumann, din care reiese că războiul nu mai face nici o plăcere americanilor. Soldații americani din Italia de Sud duc tot felul de lipsuri. În fața orașului Salerno soldații americani au suferit atacuri,

scrie ziarul, care ajunseseră insuportabile.

Neumann declară la sfârșitul articolului că soldații americani se înțeleg bine cu englezii dar că nu există între ei nici o prietenie. Fiecare american ar dori să fie mai bine astăzi acasă decât mâine.

Rușii nu vor putea să spargă frontul german

MADRID, 22. (Tp). Din Londra se anunță, că presa engleză după ce a supraevaluat ofensiva de iarnă sovietică, acordându-i o mare însemnătate pentru avantajele conducerii de război Aliațe, a ajuns acum să acorde nouilor rezerve

bolșevice o atenție minimă. Ziarul englez „Daily Mail” declară, de pildă că rușii nu vor putea să spargă frontul german. Germanii își vor păstra și mai departe frontul intact, cel mult vom pași la o nouă scurtare a lui.

Tratamentul aplicat prizonierilor din Germania

Newyork, 22. (Ep). — Vicedirectorul YMKA-ului Hugo Cedergreen și-a exprimat recunoștința în public față de tratamentul aplicat prizonierilor de război din Germa-

nia, Directorul adjunct al acestei mari organizații a declarat că a vizitat o serie întregă de lagăre de prizonieri din Germania și a putut constata că Germania aplică tra-